

MAAILMAN ERI KULMILTA

Kiinassa hidastetaan talouskasvua

PEKING, Kiina - Kiinan talouden uudistusohjelma jatkuu, mutta talouskasvua hidastetaan seuraavalla viisivuotiskaudella, ilmenee pääministeri Zhao Ziyangin avajaispuheesta Kiinan kommunistisen puolueen ylimääräisessä puoluekokouksessa Pekingissä viime viikolla.

Keskimääräinen talouskasvu vuosina 1980 - 85 on ollut runsaat 10 prosenttia, vaikka tavoitteena oli vain 4 prosenttia. Nopea kasvu on aiheuttanut uusia ongelmia, jotka pakottavat hillitsemään sitä. Zhao mukaan ensi viisivuotiskauden tavoitteeksi on asetettava kasvun rajoittaminen 7 prosenttiin.

Kiinalaiset mittaavat talouskasvunsa maatalouden ja teollisuuden yhteenlaskettuina tuotantolukuina.

Jälleen pommi Roomassa

ROOMA, Italia - Ainakin 14 ihmistä loukaantui viime viikon keskiviikkona Roomassa pommin räjähtäessä englantilaisen lentoyhtiön British Airwaysin toimistossa kaupungin keskustassa.

Poliisi pidatti heti räjähdysen jälkeen palestiinalaisyyntyisen miehen, jota epäillään pommin räjäyttäneestä.

Pommiräjähdys oli Roomassa toinen kymmenen päivän kuluessa, 16. syyskuuta loukaantui 39 ihmistä pommin räjähtäessä eräässä katukahvilassa samalla Via Venetian alueella. Suurin osa loukaantuneista oli ulkomaalaisia matkailijoita.

Italian viranomaisien mukaan viime viikollisessa pommiräjähdysessä loukaantuneet olivat kaikki italialaisia.

Maailman suurin hyötöreaktori käyttöön Ranskassa

PARIISI, Ranska - Maailman suurin nopea hyötöreaktori on otettu käyttöön Creys-Malvilleen Lyonin lähellä Kaakkois-Ranskassa. Ranskan teollisuusministeri on antanut voimayhtiölle luvan reaktorin polttoaineen lämmittämiseen sähkötuotannon vaatimaan lämpötilaan.

Ranskan sähköverkkoon uusi ydinvoimala kytketään vuoden loppuun mennessä. Voimalan teho on 1 200 megawattia.

Amnesty-vetoisuus teloituksista

Kansainvälinen ihmisoikeusjärjestö Amnesty International on ilmaissut huolensa Teksasin osavaltiossa toimeenpantavaksi aiotuista teloituksista, jotka on määrätty asianomaisista alaikäisistä tekemistä rikoksista.

This week in

The Finnish-American

RAIVA AJA

Page 3

- The Jean Sibelius Quartet makes its American debut in New York this month.
- Finland will take measures against South Africa.
- The Translator, by Walter M. Potl, continues.
- The Finnish Press Abroad Committee was formed in Finland this summer.
- And although Finland's next presidential election isn't until 1988, this question is already being asked: "Will Koivisto be re-elected?" It Around the Market, page 4.

"Pinguiniin" protesti

Pingviineiksi pukeutuneet Greenpeace-järjestön jäsenet osoittamassa mieltään Egmont palatsin edustalla Brysselissä etelänapaa koskevan Antarktis sopimuksen jäsenmaiden neuvottelessa palatsin sisäpuolella maanantaina. Sopimuksen allekirjoittajat, joiden joukkoon US:kin kuuluu, kokoontuvat kaksi kertaa vuodessa tarkastellakseen uudelleen vuonna 1958 solmittua sopimusta, mikä koskee etelänavalla tapahtuvaa tieteilijä tutkimustyötä. Sopimuksessa kiellotetaan kaikenlaiset sotilastoimet kyseisellä alueella. Maanantainen kokous pidettiin suljettujen ovien sisällä.

Matkustajalaiva

Palestiinalaisten sissien haltuun

BEIRUT, Libanon - Palestiinalaiset sissit kaappasivat maanantaina Välimerellä seilanneen italialaisen matkustajalaivan ja ottivat panttivangeikseen aluksen yli 400 matkustajaa. He lupasivat vapauttaa panttivankinsa, mikäli Israel vapauttaa 50 vangitsemaansa palestiinalaista.

Kaappausta koskevat tiedot ovat olleet tähän asti hyvin hämärä ja vähäisiä. Joidenkin tietojen mukaan kaappaajat ovat surmanneet kaksi amerikkalaista matkustajaa, mutta toiset eväivät tällaiset tiedot.

Israelin radioaseman mukaan kaappaajat olivat ottaneet yhteyden Syyriaan ja sanoivat olevansa valmiita neuvottele-

maan ainoastaan Punaisen Ristin kanssa panttivankiensä vapauttamiseksi. Saman radioaseman mukaan laiva oli matkalla Beirutia kohti. Tietoläh- teiden mukaan Egyptin laivaston alukset olivat asemissaan ja valmiina toimenpiteisiin tarpeen vaatiessa.

Kaappaajat sanoivat edusta vansa Palestiinan vapautusjärjestön (PLO) haarakomiteaa, mikä tunnetaan nimellä Palestiinan vapautusrintama. Sen jäsenet ovat eronneet emäjärs- töstään erimielisyyksien joh- dosta.

Tietojen mukaan PLO:n puheenjohtaja Yasser Arafat on ilmaissut paheksusta kaap- pausten johdosta ja on vaatinut sissejä vapauttamaan vankinsa.

WASHINGTON - Kauppami- nisteriön viimeisimpien ti- lastojen mukaan Yhdysvallois- ta on tullut virallisesti velka- maa. US:n velat ovat nyt pe- rittäviä suuremmat.

Toisen vuosineljänneksen kauppavaje oli \$31,8 biljoonaa. Summa on korkein sitten vuo- den 1914. Kauppavajeen uskotaan nousevan yli \$120 biljoonaan tänä vuonna.

Vajetta kasvatti mm. voi- makkaasti kasvanut öljyn tuonti. Kauppa- ja ministeriön mukaan öljyn- tuonti kasvoi yksitoista ke- säkuussa 8 prosenttia. Tilan- netta heikensi myös japanilais-

ten autojen selvästi kasvanut tuonti.

Yksittäisistä maista kaup- pavaaje oli yhä selvästi suurin Japanin kanssa. Kauppataase- n jatkuvasti pahentunut alijäämä on johtanut kongressissa to- sellisen protektionististen la- kien toteutuksen viivästy- mään. Lainla- tijat ovat ehdottaneet lähes kol- mea sataa aloitetta, joilla ra- joitettaisiin miltei kaiken mah- dollisen tavarantoimintaa puo- tavasta vesisäilytyksestä. Todel- la huomattavien rajoitusten säätämistä ainakin tulevalla istuntokaudella pidetään kuitenkin melko epätodennäköisenä.

Näyttelijä Rock Hudson kuollut

LOS ANGELES, Kalif. - Näyt- telijä Rock Hudson kuoli kotoi- naan viime viikon keskiviikko- na. Hän oli kuollessaan 59- vuotias ja sairasti parantuma- tonta Aids tautia.

Pirkun uransa aikana Hudson ehti esiintyä 62 elokuvassa, joista tunnetuin on ehkä "Jät- tiläinen". Lisäksi hän esiintyi useissa televisiosarjoissa mm. "McMillan ja vaimossa" sekä "Dynastiassa".

Tieto siitä, että Hudson sai- rasti Aidsia, levisi kautta maai- man menneen kesän hänen hakuautuessaan sairaalahoitoon Pariisissa. Syyskuussa hän yh- dytti Elizabeth Taylorin ja Burt Reynoldsin kanssa toimi- isäntänä Aidsin hyväksi pide- tyssä tilaisuudessa New York- kissa. Hudson itse lahjoitti sil- loin \$250,000 taudin tutkimus- työhön.

Tilaisuudessa luettiin myös Hudsonin lausunto, mis- sä hän sanoi toivovansa, että hänen oma epäonnensa saattaisi osoittautua jollain tavalla posi- tiiviseksi taudin tutkimustyön suhteen.

Hudsonin lehdistösihteeri Dale Olsonin mukaan näyttelijä toivoi kukkien asemesta lah- joituksia Aidsin tutkimustyölle.

Tuottaja ohjaaja Ross Hun- ter, joka työskenteli Hudsonin kanssa mm. elokuvissa "Pil- low Talk" ja "Magnificent Od- session" sanoi viettäneensä kuolemaa edeltäneen päivän Hudsonin seurassa ja sanoi tä- män olleena juttomana suurim- man osan viimeisistä elinpä-ivistään.

Hunter'n mukaan kuuluisuus

ei vaikuttanut millään tavalla Hudsoniin. "Hän ei koskaan tajunnut omaa suuruuttaan", Hunter jatkoi.

Monet uskovat, että Hudso- nin johdosta Aids tautiin ryh- dyttiin kiinnittämään suurem- paa huomiota. Aids on tauti, mikä iskee ruumiin immuuni- järjestelmään. Ainakaan tois- taiseksi yksikään tautiin sai- rastunut ei ole kyennyt par- antumaan. Kansallisen tauti- keskuksen viime viikkoisten tietojen mukaan tautiin on sa- rastunut 13,611 henkilöä, joista 6,944 on kuollut.

Suurin osa Aidsin sairastu- neista on ollut homoseksuaa- lisia miehiä, ruiskeitse huu- meita käyttäviä ihmisiä tai ve- renvuotoa sairastavia ihmisiä.

Varas kävi väärään laukkuun

Louise Burt

SAN FRANCISCO, Kalif. - Sääntöliikkeen käy siinä käsilaukku- varasta, joka kävi käsiksi 73- vuotiaan Louise Burtin lauk- kuun.

"Hänellä ei ollut minkään- laisia mahdollisuuksia päästä karkuun. Hän valitsi väärän- naisen", sanoi Ms. Burt kerto- essaan, miten hän ajoi varasta- takaa San Franciscon kaduilta.

"Ajoin hänet helvetin päähän. Sitten poliisit saivat hänet kiinni", Ms. Burt oli menossa Bin- goa pelaamaan kahden kave- rin kanssa jonkun siopateissa hänen käsilaukkuunsa. Mustaan housuasuun ja puolen tuuman korkokenkin pukeutunut Ms. Burt, jonka vyötärölle ulottu- va hopeanharmaa tukka oli kie- taistu päälle kahden kiln- laisen syömäpuikon varaan, läh- ti takaa-ajoon.

"Kaveri lähti karkuun peuran- tavoin ja minä hänen kintereil- lään", kertoi uhri, jonka käsi- laukussa oli noin \$10 rahaa kau- silippu sekä polttopöytä.

"Olin niin vihainen, että o- lin valmis tappamaan hänet. Vedin syömäpuikot tukastani voldsiksi iskeä ne hänen rin-

Kirotin ja apua huudellen Ms. Burt juoksi varkaan pe- rässä, kunnes poliisit Chere- lyn Barnett ja Melvin Thorn- ton ryhtyivät myös takaa-ajoon.

"Olimme partiomarkalla- nähdessämme ja kuullessamme hänet", Thornton sanoi. "Jäykyl- lä hän juoksi lujaa. Lopulta ohi-

timme hänet ja jatkoimme var- kaan kannolla".

Thornton sai miehen kiinni talon katolla, missä tämä par- haillaan kului käsilaukun si- sältöä. "Nähdessään minut mies pudotti käsilaukun ja hyppäsi katolta, kahden kerro- sen korkeudelta", poliisi ker- toi. "Porous oli noin 20-25 jal- kaa".

Thornton juoksi nopeasti alas ja löysi William Jonesin, 22- kiertäneen auton alle no- lemman nukkansa murtuneina. Ympäristöön koonnutut katoja- joukko hurraisi ja pautti Thorn- tonin vetäessä hänet esiin.

Ms. Burt kiitti poliiseja. Hän- tä harmitti vain se, että myö- hästy sen viikkolaisesta Bingos- taan ja siitä, ettei saanut it- se varasta kiinni.

"Hän oli mitättömän pieni ja olin vain iskeä hänet tajuttomaksi oikealla nyrkillä- ni", hän sanoi. "Pelasin lento- palloa ammatillisena 15 vuotta asuessani Los Angelesissa. Ja voitte uskoa, että käsiavteni ovat voimakkaat".

Reaganilta kutsu länne johtajille

BONN, L-Saksa. - Ronald Reagan on kutsunut kuuden muun johtavan läntisen maan poliittiset johtajat huippukokoukseen New Yorkiin lokakuun lopulla.

Tässä läntisten maiden huip- pukokouksessa käsitellään tark- kailijoiden arvion mukaan Rea- ganin tapaamista Neuvostoliit- ton puoluejohtajan Mihail Gor- batshovin kanssa. Gorbatshov ja Reagan tapaavat Genevessä 19. - 20. marraskuuta.

New Yorkin huippukoko- ukseen osallistuvat ne maat,

jotka ovat mukana vuosittain pidettävissä läntisten teolli- suusmaiden huippukokouksissa. Nämä ovat Yhdysvallat, Kana- da, Länsi-Saksa, Ranska, Englanti, Italia ja Japani.

Läntisten maiden huippuko- kous pidetään New Yorkissa 24. lokakuuta. Muutamat länt- tisten maiden johtajat ovat jo aiemmin ilmoittaneet saapu- vansa lokakuussa New Yorkiin YK:n 40-vuotisjuhlaistuntoon. Reaganin määrä puhua juh- laistunnossa huippukokouspäi- vänä 24. lokakuuta.

Maatalous ei pysty maksamaan velkojensa korkoja

WASHINGTON - Yhdysvaltain maatalous on pahimmassa ra- hoituskriisissä sitten 1930-lu- vun katkerien lamavuosien.

Farmarien velat ovat lähes 170 biljoonaa dollaria eli sa- man verran kuin toivottomasti velkaantuneiden Brasilian ja Meksikon yhteensä.

Samaan aikaan maatalous ansitsee vain noin 20 biljoonaa dollaria vuodessa eli sum- man joka tarvittaisiin pelkäs- tään velan korkojen mak- suun.

Mpikujasta syytetään suu- reksti osaksi Ronald Reaganin hallitusta, joka on liian pitkään kieltäytynyt ymmärtämästä maatalouden ahdinkoa.

Kongressissa suunnitellaan nyt lakeja, joilla välttettäin konkurssielä. Keinot ovat samoja kuin pa-

hoihin velkaantuneisiin kehitys- maihin sovelletut: lainojen ta- kaisinmaksuaktauulujen piden- täminen ja lyhytaikaiset uudet luotot käyttöpääomiksi.

Vaikka vain 3 prosenttia a- merikkalaisista saa suoraan toimeentulonsa maataloudesta, sen ympärillä pyörii USA:n suu- rin liiketoiminta. Siksi vilje- lijöitä ei voi päästää suurin joukoin kaatumaan. Samalla menisivät myös esimerkiksi sellaiset yritykset kuin Inter- national Harvester, Massey- Ferguson ja John Deere.

Yhdysvaltain maatalouden yliluoto on melkoainen. Noin kolmannes tuotannosta on tun- gettava maailmanmarkkinoille. Sen takia USA:ssa ei haluta korottaa hallituksen framareil- le takamia hintoja. Hinnoke- rrosten pelättiin nimittäin pai- suttavan ylituotannon yhä suu- remmaksi.

Presidenttipeli täyteen vauhtiin

Suomen pääministeri Kalevi Sorsan ehdotus tasavallan pre- sidentti Mauno Koiviston valit- semiseksi uudelleen yli puolue- rajojen menneellä vaaliviikolla ei ole saanut kannatusta suu- rimmissa puolueissa.

Selvimmin asian ilmaisivat keskustapuolueen puoluesih- teeri Seppo Kääriäinen ja ko- koomuksen varapuheenjohtaja Jouni J. Särkiäjärv.

SKP:n pääsihteeri Esko Vain- lonpää oli käänteissään jo va- rovasempi. Hänen mukaansa kansandemokraatit saattavat Koiviston taakse asettaakin.

Pääministeri ja SDP:n pu- heenjohtaja Kalevi Sorsa ko- hahdutti Suomen poliittista sy- köä viime viikon keskiviikkona Turun Sanomissa ja Savon Sa- nomissa julkaistussa haastat- telussa ehdottamalla Koivis- tolle jatkoakaa vuoden 1988 jäl- keenkin. Saman päivän sos. dem. lehdissä myös puoluesihteri Erkki Liikanen on samalla kan- nalla.

Muille puolueille laajaa kan- sansuosiota nauttiva valtion- päämies ei siis tunnu ehok- kaaksi, kuitenkin kelpaavaan- ainakaan tältä istumalta. Por- varipuolueet ovat asettamassa- omat ehdokkaansa vuoden 1988- vaaliin.

"Kepu ei Koiviston taakse"

Puoluesihteri Seppo Kääri- äinen, ilmoitti ykskantaan, että keskustapuolue tulee asetta-amaan presidenttiehdokkaansa omista riveistään.

- Vuonna 1988 tulisi suorita- a aivan normaali presiden- tinvaalit. Ensi kesänä käsitte- lemme puoluekokouksessa eh- dokkaan nimeämisen. Toden- näköisimmin ehdokas nimetään puolueen omista riveistä. Em- me nie, että on olemassa mi- tään sellaista poikkeuksellista Suomen oloissa, joka vaatisi tällaisen laadasta laitaan rinta- man ryhmittymistä yhden eh- dokkaan taakse. Pikkeminkin olemme ovat niin vakaat ja selkeät, että normaali vaalit ovat paikallaan. Kääriäinen sa- noo.

- Koiviston asettaminen puo- luekokouksessa kepun ehdok- kaaksi on erittäin epätodennä- köistä, hän sanoo.

Kokoomus toivoo "erilaista presidenttiä"

Kokoomuksen varapuheen-

Laaja, puolueajat ylittävä kansan- laike Koiviston uudelleenvalintaan taakse, toivoo pääministeri Kalevi Sor- sa.

johtaja Jouni J. Särkiäjärviesi- telee samanlaisia näkökulmia kuin Kääriäinenkin. Hän ilmai- see Koiviston kelpaamattomu- den, ehkä vieläkin selkeämmin kuin Kääriäinen.

- Vaalit käydään ihap nor- maalisti. Ehdokkaita on run- saasti ja kansa päättää, kenet se valitsee. Tässä ei ole mi- tään pelättävää, hän sanoo.

Hänen mukaansa kokoomus päättää ehdokkaastaan seura- vassa sääntömääräisessä puo- luekokouksessa vuonna 1987.

SKP asettaa oman ehdokkaan

Suomen kommunistisen puo- lueen pääsihteeri Esko Vainlon- pää on sanankäänteissään jo varovaisempi.

- Jos muut merkittävät puo- lueet asettavat omat ehdokkaat, niin mekin tulemme ehdok- kaamme asettamaan. Mutta on myös hyvin todennäköistä, että olemme sitten Koiviston kan- nalla, kuten viime vaaleissa- kin. Tilanne on kuitenkin vielä niin auki, ettei mitään varmaa voi vielä sanoa, sanoo Vainlon- pää.

Viimeksi vyöry Koivistolle

Edellisissä presidentinvaai- leissa 1982 SDP:n ehdokas Mau- no Koiviston vaaliliitto sai taak- seen 43,1 prosenttia äänesi- täneistä. Koivistoia valitsi- jamaieskokouksessa tukenut SKDL sai 11 prosenttia äänistä ja SMP 2,3 prosenttia. Nuo lu- vut riittivät Koiviston valintaan ensimmäisellä äänestysker- roksella.

U.S.P.S. 454580

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905

Published by RAIVAAJA PUBLISHING CO.
Weekly on Thursday except when Holiday falls on
Thursday, then on Wednesday
147 Elm St., P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420
Phone (617) 343-3822
Second Class postage paid at Fitchburg, MA

Marita Cauthen Editor J. N. Ratila Manager

SUBSCRIPTION RATES (TILAUSHINNAT)

UNITED STATES	CANADA
12 Mo. \$20.00	
6 Mo. 13.00	
3 Mo. 9.00	
FINLAND	
12 Mo. \$24.00	
6 Mo. 17.00	

Single copies 35c

Shanghai etsii menneitä kunniaansa

Entisessä Idän Pariisissa on "hä" länsimaisen metropolin syke, vaikka väestönsä on kalvanut sen elinvoimaa. Shanghai, koko Kiinan talouden voimavälilähde, on elvytettävä, mikäli maa mieli vaurastua.

Rouva Song istuu kanssamme shanghaiilaisessa kahvilassa. Hän näyttää ylväältä ja nuhteettomalta.

Kahvila on yksi niistä, joita on vuosikymmenen jälkeen avaruudella Shanghaiin. Se tuntuu alustomalta, vaikka pöydät on verhoitu valkeilla liinoilla. Seinät ovat vertyneen harmaata ja maali lohkeilee ikkunapielissä. Myyntipöydällä on rivi kahvikuppeja ja kermaleivoksia.

Hän ottaa kassistaan käärön kunniallisen, joita Shanghaiin kotea ilmasto on pahoin lahoittanut. "Kas tässä, tämän sain kansainvälisenä naistenpäivänä, tämän taas vallankumouksen muistopäivänä ja tämän..." hän esittelee. Hänet on paljolti uhrattu työstään kaupunkin orpokodissa, jonne hänet ohjattiin vallankumouksen jälkeen.

"Kommunistihallitus oli ensimmäinen, joka kohteli meitä ihmisinä".

Shanghai on kuin rouva Song, vuosien kuluessa, mutta ylväs ja nuhteeton. Se on parantanut haavansa: bordellinsa, huumeolonsa ja mafiansa. Se on kuin vanha sing-song-tyttö: suuri, väkevä, ylläinen elämä, väkevä kaupunkikanta ja englantilaisen pankkiirin rakkaus.

Ylpeä Shanghai, joka johti Aasian pilvenpiirtäjien ja sähkön aikakautta. Se oli Idän Pariisi, Aasian vaurain teollisuus- ja kaupunkipunkki. Siellä oli mahtavia herrastaloja, bulevardia, venäläisten emigranttien pitämiä kahviloita ja yökerhoja. Siellä oli myös ruusuisia maalaislapsia, sairausten runtelema kerjäläisiä ja näikintyneitä kuleja, jotka juoksivat keuhkot vinkuen rii- sikuillisen tähden.

Kolmekymmentäviisi vuotta myöhemmin Shanghai on kaksinkertainen väestönsä; sen voima on ehtynyt taistelussa elintilasta, kulutustavaroista ja mielenterveydestä.

Kaupunki elää paljolti sen perustan varassa, joka ulkomaaisten avulla rakennettiin ennen vuotta 1949. Mutta sellaisenakin se on yhä Kiinan talouden voimavälilähde; sen elämässä on länsimaisen metropolin jyskyvä syke, jos Kiina murehtii kehitystä, on maan suurimman kaupungin Shanghaiin mahti elvytettävä.

Shanghai tuottaa kuudenneksen Kiinan kansatuloista, samoin vientitavaroista. Ennen vuotta 1949 kehittyi kevyeteollisuus, jolla Kiina ansaitsee suuren osan valuttulostaan. On saanut rinnalleen nopeasti kehittyvän raskaan teollisuuden, Shanghaiin viiden miljoonan

ihmisen työvoima on maan suurin, tuottavin ja ammatillisin.

Lähes puolet Kiinan ulkomaankaupasta kulkee Shanghaiin kautta. Jantsejoki yhdistää kaupungin idässä Tyneenmereen ja lännessä sisämaan suuriin kaupunkeihin. Shanghaiin palvelu neljää lentokenttää ja Kiinan sydänmaalle yltävä rautatieverkosto.

Keväällä Shanghaiille annettiin erikoistalousvyöhykkeen asema. Se on eräänlainen väliaikainen, jossa ulkomaiset sijoittajat saavat monia etuja.

"Kaupungilla on viisikokertainen kehitysohjelma", kertoo Shanghaiissa ilmestyvän Vapautuksen päivälehtien päätoimittaja Xiao Mo. Hän on kutsunut meidät illastamaan yhteen Shanghaiin vanhoista ravintoloista. Sinne nousemme alakeran konditorian narisievan puupöytä, Puiset lukuovet jakavat salin pikku kabinetteihin. Tarjoilijapöytä kaatlee ahkerasti kuppeihin kuumaa keltaviiniä.

"Kaupungin elintarviketilanne on parannettava, sillä tuoreita vihanneksia on liian vähän. Toiseksi, palkkoja on nostettava, jotta ruuan hinta voidaan vapauttaa hallituksen hintatavonnasta. Kolmanneksi, niille miljoonalle nuorelle, jotka lähetettiin kulttuurivallankumouksen jälkeen Shanghaiin maaseudulle, on löydetävä töitä ja asuntoja", päätoimittaja Xiao luettelee.

"Kolmannen kohdan toteuttamisessa olemme jo edistyneet: työpölköjä on löytynyt, asuntoja on valmiina, ihmiset jotka lähtivät täältä viisitoista vuotta sitten nuorina, ovat nyt perheellisiä", päätoimittaja Xiao sanoo.

Shanghai on luonut puoltolista miljoonaa työpölköä vuosien 1979 - 84, mutta joka vuosi on luotava kolmesataatuhatta lisää. Työpölköjen tarve on laskenut tuottavuutta. Useissa tehtaissa ja toimistoissa näkee kahden ihmisen tekemän työn, josta yksikin selviää.

"Neljänneksi, liikennettä on kehitettävä. Kaupungissa liikkuu päivittäin kaksitoista miljoonaa ihmistä, kun muualta käymään tulleet lasketaan mukaan", Xiao kertoo.

Metroa on vaikea rakentaa, koska maaperä on pehmeä ja kostea. Bussissa on jalkaisten seisomapaikkaa kohti kaksi tai kolme ihmistä.

"Monien on selittävä yhdellä jalalla", päätoimittaja Xiao sanoo.

Itä hämmästyttää, kun lähemme ravintolasta. Asuntopula kaupungin viides vitsaus, hyökkää

silmille. Kaduilla liikkuu ihmisten sanakka virta; he ovat paossa kotia, jota ei ole.

Perheenäiti istuu jakkaralla jalat käytävällä ja pesee pyykkiä pesuvädisä. Veden hän on kantaan vesipostista. Lapsi nyhää hänen kupeessaan.

Naapurin valmo on nostanut hiiliastian oven suuhun ja kettua perheelleen illallista. Porttikäytävällä on karkalla laudalla erotettu muutaman neliön koppi, perheenkoti. Nainen, lapsi ja isäni mahtuvat nukkumaan lattialla.

"Pystyisimme maksamaan hyvinkin vuokran, mutta asuntoja ei ole", nainen sanoo tyneästi. Hän kertoo miehensä asuvan tehtaassa asutolassa.

"Kaupunki rakentaa joka vuosi 3-4 miljoonaa neliötä asuntoja. Viidessä vuodessa on paljon puute poistettu". Xiao sanoo. Hän on vakava, valkokuksainen mies.

Shanghai ongelma ei ole puute, vaan se, ettei mikään ole kylliksi. Perheunitteluun laiminlyönti Mao Tsetungin kaudella maksattua kaupungilla yhä hirvää veroaan.

Toimitusjohtaja ja Zhou Xin Rong sulkee konttorinsa ovia pitkin päivän jälkeen. Häntä ei juuri mikään erota kadun kuljoista; hän johtaa nyky-Kiinan alnoaa yritystä, jonka osakkeita on myyty yksityisille shanghaiilaisille. Tämä osakeannin ensimmäisenä vuonna on osakkeita myyty viiden miljoonan jaanin (72 miljoonan dollarin) edestä; suurin sijoittaja on eräs räätäliäriiskunta 40,000 jaanilla.

Yritys tuottaa muovikuppeja ja -lautasia, kopiokoneita ja kirkkaan värin painettuja hammaslasi- ja saippupakkauksia. Lisäksi yhtiöllä on Xeroxin ja Cannonin edustus. Toimitusjohtaja Zhou itse on hiljain palannut liikematkaltaan Japanista.

Johtaja Zhou kutsuu meidät konttorinsa ja lahjoittaa muistoksi yhtiön osakkeen näköiskappaleen omissa painossa painatun.

Shanghaiin uusi syntymä on pitkä ja kivulias, mutta pöhtö ovat jo voimakkaat ja riuhat.

Aamulla jokilaiva lähtee satamasta kierrättämään turisteja. Silmien eteen avautuu seikkailukirjojen Shanghai. Täällä olivat lähtöisin puujalkaiset merikarhut ja tikaripuristava keltainen käsi jälillä kuului hämmästyttävä luulasta mahjong-nappuloiden kalina.

Kun vanha satama-alue jää taakse esittäytyy nykyinen ja tuleva Shanghai: valtamerialtojen loputon jono, petrokemian tehtaasta ja öljynjalostamot, saavutettujen armeijaa, joka sytyttää taivaalle rikinkatkuksia "keltaisia lohi käärmeitä".

"Saasteongelmien ratkaisuun eivät kaupungin voimavarat vielä riitä. Se on karvas totuus", sanoo päätoimittaja Xiao.

Vaihtopa ihminen maata ja mannekti, hänen minuutensa juuret seuraavat häntä. Viereisessä kansituoleille asettuu hämmästyttävä turistiseura. Kun siirrymme baarin puolelle, kiinalainen nuorukainen liittyy seuraamme. Hän esittää asiainsa: tietyn hämmästyttävän vankka ja rehevä naiseus on synnyttänyt hänessä runon. Nainen on kuin muinaisesta merestä kohonnut tumma kukkula kotona Guiliinissa, Lijiang-joen rannalla. Pojan kaipa kusi piirtänyt ilmaan kaaria, joita hänen unelmoivat silmäänsä seuraavat. Hän työntää käteemme taitetun kirjelaipan ja pyytää

Lahjoituksia 80-vuotiaalle Raivaajalle!

TUKEMISRAHASTO NYT: \$ 10.258,94

ALMA OJASEN MUISTOLLE

s. elok. 7. 1897
k. lokak. 6. 1985

Elvie ja Tauno Hagelberg, Ashburnham, MA. \$ 5,00
Maija ja Kalevi Välikangas, Ashby. \$5,00
Hely ja Arvo Rantala, Fitchburg. \$5,00

SENJA LAMPI

k. syysk. 30. 1985

Mildred ja Armas Heino, Lunenburg, MA. \$10,00

Walter Williams, Rosendale, NY. \$30,00

Onni Mackey'n muistolle lahjoittavat
Irja ja Tauno Ahonen, Sonoma, CA. \$20,00

Hilda Torppa, Maynard, MA., muistaa tätä
80-vuotiasta Raivaaja-Ukkoa ja lahjoittaa
Hugo Torpan muistolle \$25,00

Kiitos lahjoittajille!

Kuolleita

Alma Ojanen

ASHBURNHAM, MA - Alma K. (Kaikkonen) Ojanen, 88, Byfield Road, kuoli sunnuntaina, lokakuun 6. 1985 Henry Heywood Memorial sairaalassa Gardnerissa. Hän oli edesmenneen John I. Ojanen leski.

Hän oli syntynyt Oulussa Suomessa elok. 7. 1897 Jacob ja Anna Kaikkosen tyttärenä. Hän oli United Co-op Society, Työläisten Luottoyhdistyksen ja Työväenyhdistyksen jäsen.

Kaipaamaan jäi tytär Lea Goff, Leominster; poika Esko J. Ojanen, Ashburnham; velli Toivo Kaikkonen Suomessa, lastensa ja kolme lastenlasten lasta.

Hautauksesta huolehti Moorecroft Hautausseura Fitchburgissa. Pastori David Wuori siunasi vainajan ja hänet kätettiin haudanlepoon maanantaina omaisten saattamana.

Lahjoituksia vainajan muistolle voi tehdä sanomalehti Raivaajan tukemisasihastoon osoitteella: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420.

Carl Mattson

LANCASTER, MA - Carl G. Mattson, 76, 154 Sterling Road, South Lancaster, kuoli lokak. 2. 1985 Leominsterin sairaalassa pitkän sairauden murtamana.

Hän oli syntynyt Suomessa Peter ja Irene (Tiere) Mattsonin poikana ja asui South Lancasterissa 49 vuoden ajan. Hän oli Worcester Trade Schoolin graduuatti. Hän työskenteli Norton Co:n palveluksessa 42 vuotta ennenkuin jäi eläkkeelle 1975.

Vainaja oli Toisen maailmansodan veteraani. Viimeiset 14 vuotta hän asui Westerlyssä ja työskenteli huoltohenkilönä keilahallissa.

Kaipaamaan jäi äidin lisäksi velli Alfred B. Tebbets, kumpikin Pawcatuck, R.I. sekä useita tättiä, setiä ja serkkuja.

Hautauksesta huolehti Boskin Hautausseura Fitchburgissa. Pastori David E. Wuori siunasi vainajan ja hautausmaahan Forest Hill hautausmaahan.

STATEMENT OF GAVESMAN MANAGEMENT AND CIRCULATION			
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
ISSUE DURING PERIOD	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/85
NAME OF PUBLICATION	ISSUE DURING PERIOD	DATE OF PERIOD	PERIOD FOR WHICH REPORT IS MADE
RAIVAAJA	(See Issue)	10/1/85 to 10/10/85	10/1/85 to 10/10/

continued from last week

The Translator

by Walter M. Poti

Chapter 2 MAIL ORDER CATALOGS

After the Holy Bible, the book most widely read by country folk was the mail order catalog. A couple of times a year, far away Sears Roebuck, Montgomery Ward, and the less known Larkin Company, would mail their free catalogs to isolated farms, small villages, and even larger towns and cities.

As a welcome new issue was received, the old copy was never destroyed, but was relegated to serve a most useful purpose in the little backyard building with the telltale crescent cut in the door.

Recent immigrants from Europe and Mayflower descendants alike studied the pictures in these catalogs, wishing and hoping to have for themselves, the latest style dress, coat, shoes (and perish the blushing thought!) one of the silken and embroidered ladies unmentionables. The father would study, with envy, the latest in horse harnesses and recent improvements in tools and farm implements.

Boys would thumb their grubby fingers through the pages, and stare longingly at the treasures: ice skates, sleds, fishing tackle, bicycles. Girls, more daintily, would study the pages of dolls, sleds, jump ropes, colored hoops, party dresses and fancy hats.

For weeks and months girls would wash and iron, clean house, and baby-sit. Boys would chop and pile firewood and run errands. Girls and boys both, picked wild strawberries and blueberries to sell to the neighbors, and carefully hoarded their pennies for that wonderful future day when they had at last saved enough to mail in the catalog order.

Everyone read the catalog correction; they all looked at and studied the pictures, for newly arrived immigrants from Finland not read; correction; yes, could read, but no, not English.

Mother would count the pennies in her hidden coffee cup, hoarded over weeks and months, and one day would find enough for that wished for item pictured in the catalog.

This is where I come into the story.

Sitting at the kitchen table, the lady of the house would turn the pages. With attention directed at the illustration, I would read the description in Finnish, explaining the sizes, colors, materials, and price.

When her mind had been made up, I would fill out the order blank, add up the cost plus mailing charge, and together we would go to the Post Office to fill out the form for the money order.

If it was in season, like just before Christmas, I would receive an orange for my service. Usually I earned a penny, sometimes even two. To me, it was quite enough and kept me well supplied with peppermint wafers and licorice sticks.

This translating business also had its fringe benefits or better described, fringe secrets, which on my honor, cross my heart, I promised not to divulge.

I have faithfully kept these little secrets to myself until now, when disclosure, seventy years later, can no longer be harmful.

Who knew that Mr. B's red flannel, oversized, long Johns had three buttons on the back flap instead of the usual two? I alone knew the Mrs. W. preferred corsets with steel stays instead of the old fashioned bone stays, or the Miss L. liked garters with embroidered violets, but if out of stock, would accept a substitute of pink roses.

Only three people in the world, Mum, my K, her husband, and I, knew that she ordered the long stemmed Irish clay pipes, which came three in a package, on sale marked down,

and would break the long stems close to the bowl. Her reasoning was that the shorter the travel from bowl to lip, the sweeter the essence and bite of the smoke.

Every catalog had what today would be thought of as a center-fold. Spread on these pages, in rainbow glory colors, were pictured the latest fashions in ladies millinery.

There were hats with flowers, from gladioli, roses, goldenrod, sweet peas, to violets; with flowers and feathers, or just feathers, from peacock and ostrich, to rooster; with fruit, apples, oranges, bananas, cherries, pineapples, arranged together or separately; some with birds, from pigeons to hummingbirds, in nests or perched on branches.

One thing that these hats had in common was that they were extremely large and wide, and the excessive ornamentation made them very top heavy. A new hat was never ordered without the necessary accessories: a "rat" and at least a pair of two-foot long hatpins. The large, heavy hat would not stay long in place on a natural head of hair. One nod of the head or the slightest breeze would set the hat embarrassing askew.

The "rat" was made of fine steel wire coiled into a flexible tube, and looked much like a sausage, about the same size and shape.

With the hair combed straight down her back and shoulders, the "rat" was positioned across the top of the head from ear to ear.

The hair would then be combed forward and the "rat" twisted until completely covered and hidden by the lady's locks.

The resulting hairdo was a high, bulging, prominent bouffant, ready to receive the heaviest of ornamented millinery. A long hatpin stuck in from each side into the rat would hold the hat in place through storm and calm.

It is no wonder that women, walking around armed with these wicked looking pig sticklers, were avoided by street hoodlums and purse snatchers.

Men were either deprived, or lucky, depending on one's point of view. Their hats were not shown in color, but in the drab black and white pages. From the catalog a man could choose a gray visored cap or a more formal derby.

For the derby, he had a choice of any color as long as it brown or black. The summer catalog would show straw bowlers with fancy colored ribbons.

For me, it was much more fun ordering the ridiculous hats for the ladies, than the uninteresting head gear for the men. Also, the women always paid better.

The flat straw hat was never worn before the Fourth of July or after Labor Day. If a man wore a straw hat after Labor Day, he would not only be ridiculed, but his hat stomped on and set on fire.

NEXT WEEK: Confusion at the Doctor's and Dentist's Office

Smith Funeral Home
ELDEN J. BURLING
69 Vernon St. Garden Mass.
Tel. 632-3377

The Jean Sibelius Quartet (left to right): Seppo Kimanen, cello; Yoshiko Arai, first violin; Jouko Mansnerus, viola; and Jaakko Vuorno, second violin.

American Debut

Jean Sibelius Quartet

NEW YORK, NY - The Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter Artist Debut Series presents the Jean Sibelius Quartet at the Merkin Concert Hall, Abraham Goodman House, 129 West 67th Street, on Saturday, October 19, at 8 p.m.

The Jean Sibelius Quartet stands today as one of Finland's most prestigious internationally recognized performing ensembles.

The members of the Helsinki based quartet began informally rehearsing together in 1980 each having already been a well known chamber musician in his or her own right.

The Quartet was officially founded later that year, when the Sibelius family honored the artists by granting them permission to adopt the name of the great Finnish composer.

The troupe made its debut in 1981 to public and critical acclaim. Its immediate success led to engagements that year

with the major Finnish and Swedish music festivals. Several concert tours followed establishing it as one of Scandinavia's leading quartets.

A big international breakthrough came at the Berlin Music Festival in 1983. Since then, the Quartet has performed frequently throughout Europe, giving concerts in Munich, Paris, Vienna, Salzburg, Budapest and Brussels. Their broad repertoire includes Haydn, Mozart, Beethoven, Brahms, Debussy, Ravel, Shostakovich, Schönberg and Ligeti.

Also represented are works by Sibelius and fellow Finnish composers Kalevi Aho, Erik Bergman, Joonas Kokkonen and Einojuhani Rautavaara among others.

The ensemble has made recordings for the Finnlevy and Fuga labels and recently was recipient of a special artists scholarship from the Finnish government, the first ever awarded to a Finnish chamber

music group.

The Jean Sibelius Quartet's 1985 schedule includes performances at the Berlin Music Festival, an extensive tour of the Soviet Union and a London debut prior to their arrival in New York later this month for their American premiere.

The program on Oct. 19 includes Jean Sibelius: String Quartet in D minor Op. 56 "Voces Intimae"; Kalevi Aho: String Quartet No. 3; and W. A. Mozart: String Quartet in G major K. 465 "Dissonance."

Tickets are available at the Merkin Hall Box office.

The Jean Sibelius Quartet will appear on Robert Sherman's "Listening Room," WQXR radio (96.3 FM, 1560 AM), on October 15 at 12:05.

American Finnish Society of the Delaware Valley

Sadonkorjuu piknikki

Harvest Time Picnic to be held at the Spring Mountain Ski Lodge, Route 29, Schwenksville, PA, at 1:00 p.m. Sunday, October 13.

Enjoy a fall afternoon in the mountains with your Finnish friends. Bring your own picnic lunch and something to share. Coffee will be supplied by our food committee.

Of course, there will be Finnish music for singing and dancing. Rain or shine. See you there! (J. W.)

Film Festival

PHILADELPHIA, PA - The Cultural Exchange of Philadelphia is presenting a Scandinavian Film Festival at the Walnut Street Theatre, 826 Walnut St.

Finnish films are to be shown on October 25, 26, 27, and November 1, 2, 3, 8, 9, 10, 15, 16, and 17.

Fitchburg

The Kaleva Society will sponsor a fall bake sale and flea market at the Kaleva Home, 107 Mechanic St., October 19, 10 a.m. to 1:30 p.m. All welcome.

Hyannis, Mass.

The Finnish American Society of Cape Cod is seeking new members of Finnish background to share their heritage and culture. The next meeting is Wednesday, October 16, at 7:30 p.m. in the meeting hall of the First Lutheran Church, Rt. 6A, West Barnstable. Refreshments will be served.

For more information, call Ellen Lindgren, 771-3378; Kirsti Kaski, 775-7393; or Pauline Jarvi, 362-6719.

Finnish press abroad organizes

At a July meeting in Helsinki, Finland, editors of the Finnish press outside of Finland formed the Finnish Press Abroad Committee.

The editors-in-chief elected Eugene Messer of Vancouver, Washington, as the director of the committee. Messer is editor of Veljeysti/Finland Messenger, a magazine and newspaper. Altogether there are almost fifty Finnish publications outside of Finland.

The convention of editors was sponsored by Finland Society (Suomi-Seura). The editors had an opportunity to meet members

of Finnish parliament, government officials and representatives of the Finnish press.

Editors from Australia, Canada, Germany, Sweden and United States participated. The editors attended seminars, festivals, operas, visited cities and businesses and traveled in Finland by boat, plane, bus and train.

Messer's duties will involve maintaining contact between the various publications and chairing the committee that will work for the benefit and advancement of the Finnish Press Abroad. Named to the steering committee for the organization were: Risto Söder of Suomalainen, Australia; Lauri Toivola of Vapaa Sana, Canada; Risto Marttunen of Rengas, Germany; Pirkko Peltonen of Demokraatti, Sweden and Marita Caution of Raivaaja.

The first act of the committee was to present a proclamation and request to the Finnish government for more support of the Finnish press abroad. Finnish language newspapers alone have a readership of more than a hundred thousand readers.

R. W. BICKFORD
INSURANCE AGENCY INC.
4 Central Street Ashburnham, MA 01430
Telephone 827-5909

RAIVA AJA needs office help

Knowledge of Finnish helpful, but not necessary. Apply in person Monday through Friday between 8:30 am. and 3:30 pm.

Raivaaja Publishing Co.
147 Elm St.
Fitchburg, MA. 01420

Finland prepares measures against South Africa

The Finnish foreign affairs committee discussed measures aimed against South Africa on September 2, 1985.

Minister of Foreign Trade Jermu Laine reported to the committee on his recent negotiations with industrial and business organizations on possible ways of restricting trade with the Republic of South Africa.

Jermu Laine

The committee approved the general outlines of an act on measures against South Africa. The act will incorporate a ban on the granting of loans, involvement in lending consortia, leasing operations and the sale of new patents as individual actions.

The act will also include general powers to rule on other necessary measures by statute or Council of State resolution. It would then be possible to embark without delay on wider restrictions on economic and other such relations as developments in the South African situation demand.

The authority conferred by the act can be exercised only if the UN Security Council has issued a recommendation on the measure and this is not contrary to international regulations on trade and international contractual commitments. As the Security Council has already recommended a ban on investments, a statute to this effect will be issued when the act is implemented.

It was agreed during the negotiations between Minister Laine and the industrial and business organizations that the latter will recommend that their members refrain, for instance,

from importing raw materials, new investments, the sale of patents and licences, and leasing operations, and stop importing fresh and tinned fruit.

A supervisory licensing system will be put into effect to watch over the last mentioned, on which the Ministry of Trade and Industry will pass a resolution. Public purchases from South Africa will also be stopped in accordance with a Council of State directive.

It has been agreed with the Finnish Shipowners' Association that its members refrain from sea transports between Finland and South Africa.

Other measures under preparation include: tightening of visa restrictions on South Africa, the further limitation of sporting and cultural links, a ban on nuclear technology projects, a ban on the import of South African gold coins, a ban on sales of computer equipment for military and police purposes, a halt on all export promotion, an increase in humanitarian aid for South African refugees, liberation movements and the victims of racial oppression, and an increase in aid to SADC countries (those surrounding South Africa).

KALENTERI

CONNECTICUT

Oct. 19 - Finn Nite, Tamarack Lodge, Voluntown, Smorgasbord 6 - 9 p.m. Music by Hannu Mäkipuro and Ed Hendila.

Oct. 26 - Dance, 8-12, Sampo Hall, Canterbury. Music by FinnSound with vocalist Aatos Autio.

MASSACHUSETTS

Oct. 12 - Dance, 8 p.m., Saima Park, Scott Rd., Fitchburg. Music by Hi lites.

Oct. 15 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 p.m., Elm St. Church, 264 Elm St., Fitchburg.

Oct. 19 - Dance, 8 p.m., Saima Park, Fitchburg. Music by FinnSound.

MICHIGAN

Oct. 24 - Weaving Guild meeting, 11 a.m., Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd., Farmington Hills.

Oct. 25 - Annual FCA Senior Citizens Housing Trout Dinner, Finnish Center, Farmington Hills. Reservations: 937-9538.

Oct. 27 - Finlandia Male Chorus, Concert, 3 p.m., Finnish Center, Farmington Hills.

NEW YORK

Oct. 1 - Nov. 1 - A Nordic Quintessence, ASF Gallery, 127 East 73rd St., New York. The first in a six-part series of art exhibitions will feature 5 artists - one from each of the Nordic countries. From Finland, Juhana Blomstedt, whose solo exhibit will take place in April '86.

Oct. 14, 19, 23, 26 - Martti Talvela, bass, will sing the role of Dosyfi in the new production of Modest Mussorgsky's "Khovanshchina", Metropolitan Opera, Lincoln Center, New York, (212) 362-6000.

Oct. 23-28 - Vladimir Shafanov, Finnish (Russian born) jazz pianist, Quintet with saxophonist Pepper Adams, trumpeter Tom Harrell, bassist Ray Drummond, drummer Al Foster, West End, 2911 Broadway, New York, (212) 666-8750.

Oct. 24 - "Form Follows Approach: The Work of Finnish Architect Reima Pietilä", lecture by Dr. Malcolm Quattrill, professor of Architecture, Texas A & M Univ., who will be discussing the whole range of Pietilä's work in relation to his new book: Reima Pietilä: Architecture, Context and Modernism, Urban Center, Main Floor Gallery, 457 Madison Ave., New York, (212) 753-1722.

Nov. 21 - Jean Sibelius - Kullervo Symphony, Charles Wuorinen: new work for tuba and orchestra on the theme of Kullervo (world premiere), 8 p.m., St. Peter's Church, Citicorp Center Lexington Ave., & 54th St., New York. For information and reservations: (212) 280-3825.

WASHINGTON, D.C.

Oct. 22 - "Form Follows Approach: The work of Finnish architect Reima Pietilä", lecture by Dr. Malcolm Quattrill, prof. of architecture, Texas A & M Univ., 8 p.m., American Institute of Architects, 2nd floor, 1735 New York Ave., NY, (202) 638-3105.

Oct. 26, 28, 30 - Karita Mattila, soprano, will sing the role of Donna Anna in W. A. Mozart's "Don Giovanni" with Washington Opera/L'Orchestre de Paris, John F. Kennedy Center for the Performing Arts, (202) 254-3600.

MACHINERY & TOOLS

Wysong 10ft. 16 guage power shear, Niagara 10ft. 1/4" power shear, Behrens 18 station turret punch, Chicago 8ft. press brake, 8ft. 1/8" power rolls, Cicero 3ft. power shear, Wiederman hand turret punch.

RISONS, 253 Main St. (Rte. 121A), Plaistow, NH. Tel. 603-382-5671

Eskoottinen Suomi

TÄÄLLÄ ON AASIA, MIKSEI MYÖDÄ SITÄ?

Olemme vuosikaudia yrittäneet vakuuttaa länsimaalaisille turisteille, että Suomi on aivan tavallinen demokraattinen siivestysvaltio, jossa matkailija saa nauttia kaikista siinä, mihin hän on kotimaassaan totunut. Minkä ihmeen takia? Eivätkö ne sitä kuitenkin usko, Miksi emme myy Suomea sellaisena kuin se tunnetaan? Kylmänä, itäisenä maana, jossa turisti tapaa juron mongolikkansa, näkee villit metsäeläimet ja tuntee naapurin karhun kammottavalla sälellä.

"Ensimmäiset tapaamani suomalaiset olivat alastomia, mutta - mon Dieu! - kysymys oli aivan muusta kuin mitä heti ajattelin".

"Laivamme oli lähtenyt Tukholmasta ruhoamaan halki jäiden kohti itää. Ulkona oli pilkkopimeä ja sisätilat täynnä syvästi juopuneita ihmisiä. Synkkä, raskasiskulinen tanssimusiikki soi. Koko laiva tuntui tulleen hulluksi keskellä arktista pimeyttä".

"Sauna oli aivan laivan keuhkoihin. Siellä oli paitsi pimeää myös helvetillisen kuumaa, vaikka keula syöksyi jäihin aivan seinän takana. Istuin tunteamattomien, alastomien ihmisten keskellä - ne olivat niitä suomalaisia - ja kuuntelin pelottavaa ryskintää".

"Kuinka jää saattoi olla niin vahvaa? Ja kuinka laivan runko

saattoi kestää sellaista? Täällä höyryivät suojattomat ihmismäärät, toisella puolella ruhoivat teräs ja jää".

"Silloin tällöin joku sanoi pimeässä jonkin lauseen. Se oli varmaan sitä suomea".

"Aloin tuntea painajaisun pakokauhua: minut oli alastomana ja ilman silmälaseja tellettynä juopuneilla ja arvaamattomasti käyttäytyvillä ihmisillä lastattuun laivaan, joka ponnisteli ylöspäin jonnekin Leninin suuntaan. Millaiseen maahan minua oikein vietin? Olisiko enää Euroopassa? Edes sen äärimmäisellä reunalla?"

Kun Neuvostoliiton rauhanomaisen maailmahan iskeytyi viime joulukussa Inarin järveen, näytettiin uutisfilmillä pimeästä ja pelottavasta maasta: järven jäällä oli joukko umpimielisiä sotilaita yli neljänkymmenen asteen pakkasessa, kukaan ei suostunut kertomaan mitään, kuvaajia häitettiin kauemmas ja hirmuinen pakkas jäädettiin kamerat.

Kun paikalle osui tunnelmaa piristämään joulupukiksi puukeutunut mies, hänet otettiin kiinni ja otettiin hyvin vihaista. Miehen myöhemmistä vaiheista ei tiedetä.

Sellaisen tiedotusiskun jälkeen on turha houkuttella matkailijoita korein esitelmiin, joissa sisävesilaivat auravat sinistä selkää, lapset polskivat uimarannalla, lappalaiset hymyilevät ja ruletit rakuttavat vhtä kodikkaasti kuin

missä hyvänsä länsimaaisessa lomakeskuksessa.

Ei, Suomi on itäinen ja kylmä maa, ja hyttysparvet tekevät sen lyhyet kesät siedettömiksi. Aina kun yritämme näyttää oikein länsimaalta, se lopputulos säälittävän pinnistetty kuin sosialistimaan valuttabaari.

Mutta emmekö voisi myydä niitä hyttysparvia, vertauskuvasiksi? Etsittäisiin ole muualla. Suomehan ei ole osa Skandinavia, niin kuin Turkkiakaan ei kuulu Eurooppaan. Se kannattaisi tehdä selväksi myös turisteille. Suomi on paljon eksoottisempi, salaperäisempi ja synkempi. Se on juuri ja juuri Eurooppaa, ja siinä on jo aavistus Aasiaa.

Helsinki on länsituristien mielestä itäeurooppalainen kaupunki. He kiittelevät kohteista kaupissa näkyvien tarvaroiden määrää, hotelli Marskin tasokkuutta ja sitä kuinka normaalilta kaikki päälle päin näyttää. Puhelle puolueettomuuksista nyökkäyksiä hyväntahtoisesti yes, yes.

Mikään ei voi estää länsituristin ennakkoluuloja silmällä näkemästä mitä ne haluavat: raskaita uusklassisia rakennuksia, Kampin synkkä talohirviöitä, kolhoja eduskuntataloa jääkkinä näköispatsaineen, kolmea sosialistisen realismin seppää.... Jykevien granitiikkivalkojen välissä puikkelehtii laidoja ja skodia, ja kadunmiehen ilme on ankea ja puhumaton, vaatetus tumma ja piirteet ulkoeurooppalaiset.

Suomen pääkaupunki on maailmalla sitkeästi Helsinki, ja sen näkymät ovat hyvin keltaanneet Moskovasta kertoviin elokuviin. Tukholmaa tai Kööpenhaminaa Helsinki ei voisi koskaan esittää.

Mutta Helsingissä voi myös aistia saman suurpolitiikan ilmapälin, joka kiehtoo Berliiniläisiäkin. Yökerhossa balettilainen liikemies kumartuu lähemmäksi ja murisee löytäneensä huoneestaan melko varman mikrofonin. Turisti värisee mielihyvällä: Helsinki pälyillen kuiskattujen lauselden kaupunki. Enkä häntä vielä varjostetaankin!

Kallion kirkon tornista näkyy kirkkaalla ilmalla Viroon, ja koko Helsinki on vain 180 mailia Leningradista länteen. Se vasta on joutain. Sen rinnalla unohtuvat Seuraan Anttilan tanssi ja taidelasi.

Synkeässä kuusikossa kulkeva itäraja vetää puoleensa turisteja, jotka haluavat nähdä edes vilauksen toisesta puolesta. Audit ja mersut kääntyvät vaihtamaan GT karttaan merkitylle tukkileille, punainen ja sinivalkoinen tolppa hämmästyttävät metsärajassa, ja kamerat iskustavat kuvauskielto taulun.

Rajakersantti huokaisee kylästyneesti, laskee kiikarinsa ja lähtee raskaasti polkemaan jääkärilään.

Eivät turistit matkusta Imaralle katsomaan muutamaa kappessa palavaa öljytynnyriä vaan päästäkseen käymään vain neljän mailin päässä sieltä. Ja sisävesituristit eivät keikahtavat viinon laivan kovaäänisen kerroksessa, että nuo puut tuolla oikealla tai tuo tehtaan savutuolia kuuluvat sinne.

Suomalaiset elävät karhina kyljessä luottavaisina, kiskovat sitä välin tlemessään korvista ja takuisesta turkista, mutta ärähdysiksi kuuluvat harvoin. Puolueista ainoastaan kommunistit ovat vaikeuksia suhteissaan NKD:hen.

Suomalaiset tekevät matkoja Leningradin ja Tallinnan, josta Moskovaan ja Malmille lähtevät vierekkäisiä laitureita ja neuvostoturistit ovat karkuvassa tavallista. Aikaisemmin oli Pariisin veroinen Pietari meillä vain muutamaa mielenrakana. Yksikään toinen maa ei ole sellaisessa asemassa.

Kommunistit eivät ole muista suomalaisista ollenkaan pelottavia. Niitä istuu eduskunnassa ja kunnan- ja kirkkovaltuustoissa. Turisti saattaa tietämättään tulla keskelle sellaisen kanssa junassa ja vaikka vieraila kommunistin kesämökillä saunomassa. Kotona Teksasissa on sitten mistä kertoa.

ILKKA MALMBERG
kuvat TAPIO VANHATALO

Jatkuu seuraavassa numerossa

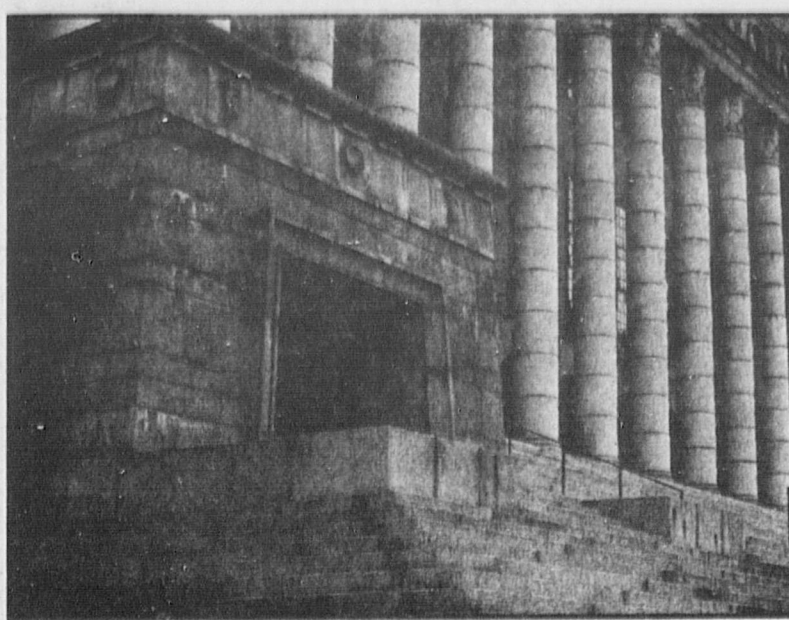
ARVO PAANANEN

Funeral Director

131 SOUTH LAKESIDE DR.

LAKE WORTH FLORIDA

Puhelin 582-6633

Eksoottiseksi sanovat tätä meidän rakentamista.

Ja eksoottiseksi sanovat suomalaista ihmistä.

Ja mikä ettei.

ituja tarjolla

Liisa A. Liedes

"Älkää rakastako maailmaa älkääkään sitä, mikä maailmassa on..." (1 Joh. 2:15)

"Weltschmerz" (world-weariness), joka vapaasti suomentettuna tarkoittaa maailman väsymystä, on varmaan sana, jonka moni on konkretisesti todennut käyttäneensä elämänsä aikana. Maailman väsyminen voi kohdata niin (Jeesuksen) uskovaisia kuin ei-uskovaisia. Me ihmiset uumme ja väsymme elämää ja maailmaa. Me väsymme koettelemuksiin, vaikeuksiin, kärsimykseen, josta mukavuuksien, nautintojen, hienojen tyydyttämisen kaikilla kyllästyttää. Tällaista on "weltschmerz" kokemus.

Langetessa syntiin, ihmisen luovutti maailman hallituksen saatana käsiin. Nyt sielunemme sihtolinen hallitsee maailmaa. Ei ole ihme että me väsymme ja kyllästymme maailmaan. Uudestisyntyneet ihmiset väsyvät, koska he jatkuvasti kokee oman lihan, maailman ja saatanan hyökkäystä elämänsä; hän on jatkuvasti synnin ja turmeluksen piirittämässä. Hän tietää, että Jeesus Kristus on kukistanut vihollisen nyt jo, vaikka saatana toimintakausi ei ole vielä täysin loppunut maailmassa, ja hän tietää olevansa matkalla ihanaan uuteen maailmaan, jossa Jumana armo, rauha ja rakkaus hallitsevat. Hän kaipaa päästä siihen täydelliseen pauteen, jonka Jeesus on hänelle hankkinut verensä vuodatuksen kautta.

Ei-uskovainen myös kokee maailmaan väsymistä. Hän väsyä koska hän ei milloinkaan saa todellista ryydytystä ja rauhaa sisimpäänsä vaikka hän koko elämänsä voimalla siihen pyrkii. Sielunvihollinen, joka on armottomasti ja täydellisesti pimitänyt hänen silmänsä näkemästä Jumalan armon elämänsä, ja hyväksymästä sen Jeesuksessa. Kristuksessa, hiettele häntä jatkuvasti yhdestä elämän kokemuksesta toiseen, yhdestä nautinnosta toiseen, koskaan antamatta todellista, pysyvää tyydytystä.

Sitten kun ihmisparka on käynyt läpi kaikki aisteja tyydyttävät kokemukset, ehkä monen kertaan, jopa aivan uupumukseen saakka, saatana lyö häntä ruumiin, sielun ja hengen salikoksaan hellittä. Ihminen joutuu menemään läpi todellisen "weltschmerz" kokemuksen. Epätoivoisena ihminen odottaa loppua. Hänen aivot toivonsa on, että kaikki tuska kerran loppuu; kaikki tyhyyshäipyy... kun kuolema tulee.

Mutta...? Kuinka kammottavaa elämä sittenkin jatkuu, kuoleman jälkeen? Mutta millainen elämä? Jeesukseen uskovaisella ihmisellä on toivokas tulevaisuus. Maailman väsymyksenäkin hänellä on toivoa, valoisaa odotusta - hän on matkalla kotiin, taivaalliseen isän kotiin. Kyllä hän jaksaa kulkea eteenpäin vielä vähän aikaa - Jeesus kulkee hänen kanssaan.

Mihin kiinnitän epäuskoinen - ei-uskovainen toivonsa? Itseenään ajattelu? Mitä se hyödyttää kuoleman hetkellä? Kuka on hurraamassa "urhoon hoolista" jumalankielijää? Ilman Jeesusta tulevaisuus on synkkä. Ihmistä hallitsee joko sielunvihollinen henki tai jumalan Henki. Henkimailmassa ei ole vapaa ajattelijaa. Kuka hallitsee sinun elämäsi? Jos olet nyt maailmaan väsynyt, mitä odotat tulevaisuudesta?

ACE HARDWARE

1212 LANTANA RD.

Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Newton-Bartlett

HAUTAUSTOIMISTO

Tel. 836-2113

42 Main St., Newport, N.H.

NIPPA SAUNANKUUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930

Saunankuukaita, Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wildfire Campstoves ja saunan tarpeita

Nopea toimitus. Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213, Bruce Crossing, MI 49912 (906) 877-3906

Jälleen myyjä halutaan

Marmorisia ja graniittisia hautakivia

JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine

Fuh, Norway 743-2673

MOODY'S DINER

and CABINS

Erikoisia päivällisiä

Curb-palvelus

KOTTEKOISET LEIVOKSET

WALDOBORO, MAINE

Myrskytuulen tuomaa

Itäranneilla vierailut hirvittävästi hirttiä. New Yorkin ja ympäristön asukkailla paljon harmia ja huonon mielen. -Mutta kuten pormestari Koch sanoi, newyorkilaiset yleensä selviävät hienosti tilanteesta mistä tahansa.

Sähkövoiman menetyksen jälkeen Long Islandilla ja monissa itä-rannikon valtioissa oli tietä västi suurin ongelma. Con Edin onneksi ei tullut paljoakaan ylläääräistä päänsärkyä, mutta esim. Long Islandin ja Connecticutin valtion voimalaitokset ovat kovalla koetuksella. Yöta päivää tehdään korjaustöitä.

Ihmeen rauhallisesti ottivat newyorkilaiset kuitenkin myrskyvaroitus. Maanalaist kulkivat yllättävän hyvin, ihmiset eivät olleet millään lailla hädissään vaikeuksista, joita jo aamuaikaisesta vihmovasaade ja tuuli toi tullessaan. Urhoollisesti menivät jotkut jopa työpaikoilleen. Heidät kylläkin käännettiin monesti oveita taakse.

Mieleenpainuva kokemus oli ajella samana myrskytienä New Yorkista Connecticutin valtioon Voluntaryn katsoomaan oliko siellä oleva koti vielä tallessa. Siellähän se oli eikä suurempia tuhoja ollut tapahtunut. Noin 3-4 tuntia Glorian vierailun jälkeen New Yorkissa uskaltauduimme talpaalle.

Emme tienneet, että täysi kuusi vuorokautta myrskytienä takana, joka nyt löisi kirkkaana taivaalla. Luonto oli hiljaisena New Yorkin toisella puolella, ei edes paljon tuultu. Mutta pian huomaisimme jo puolivälissä matkaa, että seudut olivatkin täysin pimeinä.

Noin 170,000 kotia oli menettänyt sähkövoimansa rajamyrskyn kourissa, ja samaa odotti meitä Voluntaryn asukkaista. Joissain harvoissa suurimmissa laitoksissa, kuten sairaaloissa matkan varrella, oli valot, mutta muuten oli kuin sota-aikana häilytyksen tuloa.

-Kaupat, muut liikelaitokset ja yksityiset kodit kärsivät paljon vahinkoja esim. jääkaappien ruokavarastojen mentä päälle. Mutta hädän tullessa sitä ihmisen ihmeellisesti keksii keinoja. Vaikka tähän oli jo todellisesti sähköistetty koti on ollut mielestämme ainoa mahdollinen, tulitiin hyvin pian siihen tulokseen (vaikkakin leikin varjolla), että voisi tässä pärjätä ilman sähköäkin.

Anja Laurila

Vähän ajatuksia

Ajattelin vähän, että kyllä se kalenteri vaikuttaa ihmisen elämään paljon enemmän kuin luulemme. Biblia sanoo, että ihmisen elämä on "Three score and ten" tai siinä 70 vuotta. Heti kun synnymme niin aikakello alkaa käydä ja sen ajan määrittelee aurinko, kalenteri ja viisarikello (myös herätyskello).

Aurinko määrittelee milloin on kevät, syys ja talvi. Kalenteri määrittelee, milloin on syntymäpäivä, milloin on maksuttava laskut, vuokrat, milloin me saamme palkat joka päiväisestä työstämme, milloin käymme kirkossa. Se näyttää meille, milloin synnymme ja montako vuotta me voimme varttua että Tuonelan kutsu voisi tulla.

Meillä on herätyskello, joka soi aamulla herättämään meidät ja näyttämään, että nyt pitää nousta ylös, syödä aamiaisen ja mennä joka päiviseen työhön.

LAKE WORTH, FLA.

IMATRA SEURA

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232

Puhelin 212-438-9426

Mouno Laurila, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA!

PAIVALLISET

joka sunnuntai klo 2 ip.

THE FINLANDIA FOUNDATION

Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. N.Y.C.

P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION

New York, N.Y. 10017

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC

Polttoöljyä

Recapping

Commerce Ave.

DANIELSON, CONN.

SUOMALAINEN

PAIKANVALITYSTOIMISTO

HILDA KOTILA ja

VIRGINIA KOTILA MUHLBERG

Hyviä paikkoja saatavana

Soihtakaa (212) 288-6562

tai kirjoittakaa osoitteella:

FINNISH EMPLOYMENT

AGENCY INC.

206 East 85th St.

New York, N.Y. 10028

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Central Village

Tel. 774-3284 Tel. 564-2147

The Robert H

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

Edw. C. Halvorsen, Inc.

Funeral Directors

310-12 8th AVENUE BROOKLYN 20, N.Y.

In Continuous Service to the Community Since 1849

TORIN POIKKI

Around the Market

Valitaanko Koivisto uudelleen?

Will Koivisto be re-elected?

Many newspapers feature a column which shows what people in the street are thinking about the various issues of the day.

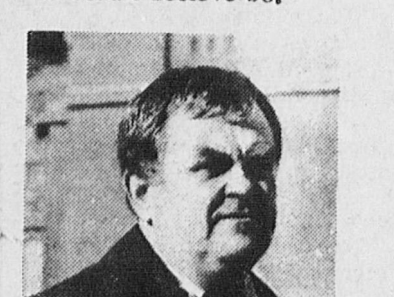
Here we present, with translation, the Suomen Sosialidemokraattien version of "the man in the street". It gives us a chance to find out what the people of today's Finland are like.

Veikko Leskinen

-Kun keskustelu on taas viitertty, niin uskon että valitaan.

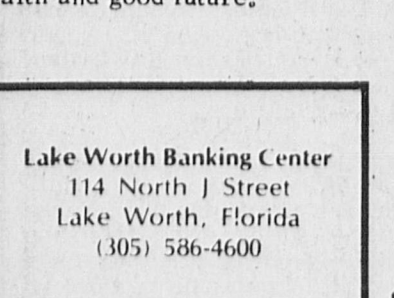
-Now that the discussion has started I believe so.

Seppo Kauppinen

-Tietennil. Minä olen epäpoliittinen henkilö. Tyydyn jatkaväisen työn suorittamiseen, mutta ehkä on jo aika toivottaa Koivistolle hyvää terveyttä ja hyvää jatkoa.

-I guess so. I am apolitical person. I'm happy just doing my daily work, but I guess it's time to wish Koivisto good health and good future.

Lake Worth Banking Center

114 North J Street

Lake Worth, Florida

(305) 586-4600

Southeast Bank

MEMBER FDIC

AMERICAN FINNISH TOURIST CLUB

301 Central Blvd.

Lantana, Fla

Joka sunnuntai ohjelmaita tai konsertti ja tanssia

lopuksi.

Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä.

Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura.

Torstaia ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna

pelejä ja seurustelua varten. Ravintola avoinna ohjelma-

ja tanssi-iltoina. Tarjonta kahvia, voileipiä, riisipuroa

hedelmiä kerta ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

Jorma Ratilainen

-On kokolalla kiinni hänen omasta kannastaan, mutta toivon mukaan hän jatkaa. Toivotaan että terveys kestä.

-It's mostly up to him, but I hope he'll continue. I hope his health lasts.

Terttu Saarikivi

-Kyllä uskon, että valitaan. On hyvä, että asiasta keskustellaan jo nyt.

-I believe he'll be re-elected. It's good to start discussing the matter already now.

Merja Väisänen

-valitaan, joskaan en toivo, että hän käyvi. En sitä paitsi jaksaisi vielä olla kiinnostunut asiasta.

-Yes, even though I don't wish it to happen, I can't be interested in the matter yet.

Turkulainen toimittaja tutustui Fitchburgin suomalaisuuteen

Turun Päivälehden päätoimittaja Aimo Massinen vietti viime viikon perjantaina Fitchburgissa tutustuen kaupungin suomalaisuuteen.

Raivaajan johtokunnan presidentti Eino Niinimäki toimi läsnä Massinella ja hänen tulokseen, konsuli Harri Virjolle Detroitista Michiganista. Vierastuivat Raivaajan toimittajien, Workers' Credit Union pankin, Finnish Cultural Centerin, Farmers' Cooperative Societyyn ja Saiman puistoon. He vierailivat myös Eino Tofferin kotona.

Massinen on Yhdysvalloissa kolmi vuosikokosella tutustunut Yhdysvaltojen ulkoministeriön alaisen US Information Agency (USIA) sponsoroidun vierailuohjelman edustajana. Suomen suurlähetystö lähetti vuosittain noin 20 vierailijaa Yhdysvaltoihin. Kullekin vierailijalle laaditaan matkakalenteri heidän ammatin ja toiveittensa mukaisesti.

Koska Massinen on sanomalehtitoimittaja hän halusi tutustua sanomalehtien toimintoihin. Hän halusi tavata myös poliitikkoja ja laulajia sekä federaalisella että paikallisella tasolla. Hän on kiinnostunut myös siivoksiuksista ja vähemmistökansalaisten sekä sosiaalisesta että taloudellisesta asemasta.

Matka alkoi Washington, D.C.:stä, missä Massinen vietti ensimmäiset neljä päivää. Hän

tutustui mm. kongressiin, missä Massachusettsin osavaltion senaattori Ted Kennedy puhui. Hän pistäytyi Baltimore Sun sanomalehden toimituksessa.

Washingtonista matka jatkui Floridaan, missä tavanomaisen turistinähtävyyksien lisäksi Massinen vieraili amerikan-

suomalaisten Kenttähaalilla ja Turistiklubilla.

Sieltä matka jatkui Tennesseeen osavaltioon. Memphisissä hän tutustui mustien toimittamaan sanomalehteen. Keskeisenä puheena oli etelävaltioiden rotuongelmat mustien asema yleensä.

Seuraavina matkakauppeina olivat Denver, Colorado, Las Vegas ja San Francisco, missä Massinen viipyi useiden päivien ajan. Sieltä matka jatkui Bostoniin ja edelleen Fitchburgiin. Täältä matka jatkui edelleen New Yorkiin, missä hän viipyi kolme päivää ennen kuin lensi takaisin Suomeen. New Yorkissa ohjelmaan kuului mm. tutustuminen Yhdistyneisiin Kansakuntiin.

Massinen on matkustellut laajalti Euroopassa sekä työn että loman merkeissä ja teki matkan Kiinaan aikaisemmin tänä vuonna. Nykyinen matka oli hänen ensimmäinen matkansa Yhdysvaltoihin. Mitään dramaattisia yllätyksiä matka ei tuonut. Vaikka Suomessa saakin hyvin tietoa Yhdysvalloista, maan monipuolisuuden ja kansojen ja rotujen sekoituksen voi nähdä käytännössä vain vieraillessa täällä. Yllättävää oli mustien osuus Washingtonin A-suhteissa. Suomessa ei osaa ajatella, että 59 prosenttia kaupungin asukkaista on mustia ja että esimerkiksi lähes kaikki palvelusammatit ovat mustien hallussa.

Massinen, 41, on syntynyt Säämingillä Savonlinnan läheisyydessä. Nykyisessä toimensa hän on toiminut vuodesta 1977 lähtien, ennen sitä hän toimi Pohjan Työn päätoimittajana sekä Päivän Sanomien reporterina.

Turun Päivälehti on sosiaalidemokraattinen sanomalehti, jonka levikki on noin 10,500.

Turun Päivälehden päätoimittaja Aimo Massinen (oikealla) ja Raivaajan johtokunnan presidentti Eino Niinimäki (vasemmalla) Credit Union pankin tiloissa. Niinimäki istuu myös WCU:n johtokunnassa.

Maynard, Mass.

Hilda Aromaa on poissa

Hilda kuoli lauantaina, 21. päivänä syyskuuta 1985, Emerson sairaalassa Concord, MA. Hän oli 84 vuoden ikäinen.

Hän oli syntynyt Suomessa Tampereella lokakuun 8. päivänä 1901 ja tuotu vanhempiensa mukana Maynardiin ollessaan vuoden ikäinen ja asui Maynardissa koko ikänsä täällä. Hänellä oli vaimo ja kolme lasta. Hänen vanhempansa olivat Lyyti (Siren) Jokinen ja Viktor Jokinen. He matkustivat tänään Suomeen ja saivat hautausmaansa synnyinmaansa sylissä.

Hilda muistelemaan jäivät, poika Ruben Aromaa perhe Maynardissa, sisko Helmi (Jokinen) Kotila, Kanadassa, 3 lastenlasta ja 4 lastenlastenlasta sekä laaja ystäväpiiri.

Hilda kävi koulunsa Maynardissa ja musiikkikoulunsa Bostonissa. Hän soitti viulua mutta myöhemmin keskittyi opintonsa laulun alalle. Hän melkein kasvoi TY "Taiston" yhteydessä. Pikkuikänsä hän lauloi ja runoili lasten juhliin ja aikuisena lauloi ja näytteli oopperissa ja muissa näytelmissä miehensä Kusti Aromaan kanssa.

Hilda johti näytelmiä AIAA-american clubissa, Suomessa näytelmiä englanninkielestä. Hän esiintyi vaikka puhujana. Lukemattomat ovat ne näytelmät, joissa Hilda sai esittää lauluraitojaan, mutta erikoisen menestyksen hän saavutti "Iloisen lesken" esityksessään 1926 Maynardin Kesäjuhlanäytelmässä. Tällä näytelmällä oli kuitenkin hyvä menestys sillä sen oli ohjannut ammattilaisohjaaja sanoin kuin tanssikin. Se esitettiin kahtena iltana täällä katsomolleen.

Hildan kyvyt eivät riittäneet ainoastaan laulamiseen ja näyttelykseen, hän myös kirjoitti.

telä hauskia juttuja Raivaaja. Hän oli hyvä juttuunsa ja sitä oli hauska kuunnella. Hän luki paljon. Näyttämötoverit ja ystävä tulevat muistamaan Hilda katkautuilla.

Hilda asui yksin omassa Condo-osakekassaan Mill kadulla Maynardissa. Terveystietojen hiljalleen murtua ja lopulta veli hänet sairaalaan toon. Siellä Hilda kuoli oltuaan vain muutaman päivän sairaalassa. Hautajaiset olivat perhekesken. Hänet haudattiin Glenwood hautausmaahan. Ken haluaa tehdä lahjoituksen Hildan muistolle, voi tehdä sen Emerson sairaalan hyväksi.

Ed Helander

Hyannis, Mass.

Finnish American Society of Cape Cod etsii uusia jäseniä, jotka ovat suomalaisia sukunimiltään ja jotka ovat kiinnostuneita suomalaisesta kulttuurista ja perinteistä.

Seuraava kokous pidetään keskiviikkona, lokak. 16 päivänä klo 7:30 illalla First Lutheran kirkon kokoussalissa, Route 6A, West Barnstable, MA.

Virvokkeita tarjoillaan. Lisätietoja saa soittamalla: Ellen Lindgren 771-3378, Kirsti Kaske 775-7393 tai Pauline Järvi 362-6719.

TANSSIT

SAIMAN PUISTOSSA
Lauantaina, lokak. 12, 1985

klo 8 - 12 yöllä

HI-LITES SOITTAVAT

KAIKKI TERVETULLEITA

Finnish American Club of Saima

JOYCE I. HANNULA

Personal Financial Planner

79 East Rd. - P.O. Box 500
Westminster, MA 01473
874-0629 or 832-6368

KESKUSTASSA SIIJAITSEVA

FRANK H. MILES
COMPANY
1158 MAIN ST. HOLDEN MA

Hautausmaailma vuodesta 1896

HENRY J. LEBLANC Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRITAIMISTO

KODIN VAKUUTUS
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA
376 Summer St., Fitchburg, Mass. Puh. 343-4853
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILJOITA

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG

Howard J. Miller, Director Phong All Branches 345-6778

Fitchburg ja ympäristö

Kultaisen Iän Kerho

Suomalaisen Kultaisen Iän Kerhon viime viikkoinen kokous pidettiin tiistaina, lokak. 8 päivänä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasalissa.

Presidentti Anton Nopasen toivotusta kaikki tervetulleiksi laulettiin "America" ja "Maamme" laulut. Mrs. Neima Johnson esitti pianolla.

Sihteeri Alma Duly luki edellisen kokouksen pöytäkirjan, mikä hyväksyttiin yksimielisesti. Anni Harju luki sairaskomitean raportin.

"Happy Birthday" laulettiin Henry Brandtille, jonka syntymäpäivä oli lokakuun 7. päivänä. Elii Kalinen toi tervetuloa Suomesta, missä hän vietti menneen kesän.

Seuraavia henkilöitä kiitettiin heidän kerholla antamisesta lahjoituksista: Elii Kalinen, Lydia Blank, Martha Kivimäki ja Martha Carlson.

Lokakuun 15. päivän kokouksen kahvikomiteaan valittiin: Aili Berkiö, Martha Kivimäki, Mary Kumpula, Lydia Blank, Martha Carlson ja Martha Torpainen.

Axel Hill esitteli ohjelman, mikä koostui Wäinö Berkiön haunisoiloista; Anton Nopasen yksinlaulusta Neima Johnsonin säestävänä pianolla; Ethel Antosen yksinlaulusta (hän säestettiin itseään pianolla); Humeristisen laulun lauloi Fanny Tönnörs ja lopuksi Axel Hill soitti harmonikkasooloja.

Vieraina olivat Mary ja Reino Mäki Quincyssä sekä Mrs. Senia Heikkilä Lunenburgissa.

Lopuksi saatiin nauttia herkullista leivonnaisista hyvän kahvin kera. Kaikki ovat tervetulleita kerhon kokouksiin.

Huhtala Oil Company

East Templeton
Puh. 632-1221

Perustettu 1945

Uudet asiakkaat tervetulleita
Yli 35 vuotta ammattitaitoista palvelua.

Florida kutsuu!

Edustakainen junan matka
Bostonista mihin tahansa
Floridan kaupunkeista

\$150 aikuisilta,
lapset puolella hinnalla

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St., Leominster
Puh. 537-4536

Uutispaloja

Fitchburg ja sen ympäristö näyttää toipuneen hyvin hirmumyrsky Glorian vierailusta. Riisut ja kaatuneet puut on jo siivottu ja kannettu joko kaatopaikalle tai pihottu polttopuiksi tulevan talven varalle.

Worcester County Extension Service ehdottaa, että ihmiset poistaisivat kaikki kuolleet ja irralliset oksat kotipihojensa puista. Virkailijat muistuttavat, että vaurioituneet puut saattavat olla vaarallisia, katkenneet oksat ja puut, joiden rakenne on tuhoutunut jollain tavalla, tulisi poistaa. Voitte joko pistäytyä toimistossa, 759 Main St., Leicester, MA. 01524-0248 tai soittamalla numeroon 892-1116.

Kuvernööri Michael Dukakis vieraili viime viikolla Montachusettin alueella ja Fitchburg oli yksi hänen pysähdyspaikoistaan. Viimeksi kuvernööri vieraili Fitchburgissa heinäkuussa, jolloin hän tutustui Moduform Corp. yhtiöön.

Viime viikon torstaina hän viikki hiljattain valmistuneen \$6,5 miljoonan moottoritien eritasoristeysrakennelman valmistie 31:llä. Valmiiksi saatu osuus on ensimmäinen Kakkostien kolmivaiheisista kunnostuksista.

Dukakis viikki Kakkostien ylläpidon uuden sillan, mikä saatiin ensisijaisesti Fitchburgin pormestari Hedley Brayliltä.

Raivaajan konttorion suljettuna maanantaina, lokak. 14 päivänä Kolumbusen päivän johdosta.

Tulevia tilaisuuksia

Fitchburgin Kultaisen Iän Kerho kokoontuu tiistaisin klo 2 ip. Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasalissa. Kaikki ovat tervetulleita!

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, lokakuun 12 p., klo 8 - 12 yöllä. Hi-Lites soittaa. Järjestää FACS. Kaikki tervetulleita!

Syysmyyjäiset ja kirpputori lauantaina, lokak. 19. päivänä klo 10 - 1:30 ip. Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg. Järjestää FACS. Kaikki tervetulleita!

Syntyneitä

Poikalapsi syyskuun 26. 1985 Mr. ja Mrs. Michael F. Niemelä (Carol A. Wuori), Lower Troy Road, Fitzwilliam, N.H.

Kirkollisia

Messiah luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, lokakuun 13 p., Suomen kielisiä jumalanpalveluksia EI ole. Klo 7:45 aam., suomen kielinen radiohartausta "Luther Hour" radioidaan Leominsterin asemalta WCMX, 1000 am. Klo 9:15 aam., sunnuntai koulu ja raamattuluokka. Klo 9:30 aam. Huom! Korkeakoululaisten raamattuluokka alkaa. Klo 10:30 aam. Englanninkielinen jumalanpalvelus past. Aho saarnaa. Klo 3:00 ip. Naistenliitto kokoontuu. Tarjoilu yhteinen.

Maanantaina, lokakuun 14 p., Rippikoulu luokka.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina, lokakuun 13 p., klo 8:30 aam. radiohartausta NEW LIFE - asemalta WEIM, 1280, am. Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 ap. saarnaa past. David Wuori. Klo 10:30 ap. kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 ap. Pyhäkoulu kaikenikäisille.

Bethel - seurakunta

Suomenkielinen radiohartausta HYVÄT UUTISET - lähetetään joka sunnuntaiamuuna asemalta WEIM - 1280, Fitchburg, klo 8:45.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg, sunnuntai-iltana klo 2 ilta päivällä. Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan aina ravintolassa.

Brooklyn, Conn.

Suomenkielinen jumalanpalvelus pidetään Brooklynin Federated kirkon kappelissa sunnuntaina, lokakuun 20 päivänä, klo 2 ilta päivällä. Tilaisuuden järjestää Toivo Keränen. Kaikki tervetulleita!

PARDON US BUT

We're remodeling!!

Talented architects, consultants and craftsman are combining their talents at our Main Office to bring you an exciting new look, faster, more efficient service and the latest in computer technology.

PARDON US BUT...during the next few months it may get a little noisy or perhaps you may see some dust, but wait till you see us when we're done.

SPECIAL NOTICE

New Additional Hours
During Construction

Workers' Credit Union
Cleghorn Branch Is Now
Open Wednesdays From
8:30 A.M. to 4:30 P.M.

In Touch with You

WORKERS' CREDIT UNION

•815 Main St., Fitchburg 345-4021
•40 Fairmount St., Fitchburg 343-5810
•313 Pleasant St., Gardner 632-9200
•11 WEST MAIN ST. ORANGE 544-2188

Rakkaan mieheni ja isämme muistolle

Paul Ensio Ranta

Synt. maaliskuun 20, 1917 Tampereella
Kuoli lokakuun 9, 1981 Chelmsfordissa, MA.

Me muistamme katseesi kirkkaan
Me muistamme hymysi hyvän
Jätit meille sä muiston niin valoisan
Niin kauniin, rakkaan ja syvän

Kaivaten:

VIENA SILJA RANTA
BARBARA ANN BARRY
ja lapset KRISTIN ja SEAN

Chelmsford, MA

Äänestääkää asianajaja James T. Angelos koulukomiteaan
Asunut koko ikänsä Fitchburgissa

KOULUTUSPOHJA
Fitchburg High Schoolin graduuatti
Clark Universityn graduuatti
Fitchburg State College; maisterin oppiarvo
Suffolk Law School; lakitieteen oppiarvo

AMMATTIKOKEMUS
Palvellut 25 vuotta Fitchburgin koulujärjestelmässä opettajana, opinto-ohjaajana sekä asianajajana; 10 vuoden kokemus asianajajana Fitchburgin kaupungissa.

LYDON & HAASE CO.
209 Fulton Street, Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA
Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Talouskoneita, Amona jääkaappeja ja pakastajia, Kitchenmaid astianpesukoneita.

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. BOX 309 Westminster, MA
Valitettavasti myös kiinteistöjä Puhelin 874-2921

BOSK FUNERAL HOME
85 BLOSSOM ST. • FITCHBURG, MA 01420 • TELEPHONE: 342-3635
Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location, easily accessible from all parts of city and suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING

Lääkertti Juhani Paasikivi näyttämässä isoisänsä J. K. Paasikiven päiväkirjojen alkuperäisiä lehtiä - vas. teoksen toimittamiseen osallistunut professori Matti Klinge. Päiväkirjat julkaistaan lyhentämättöminä kahtena niteenä, ensimmäinen jo joulukuun ja toinen keuhkokuumeen.

Päiväkirjat kertovat:

Kekkonen Paasikiven presidenttiehdokas

J. K. Paasikiven ja Urho Kekkosen yhteistyö oli jatkuva ja läheistä, ja heidän ajattelunsa oli peruskysymyksissä yhteneväistä. Kekkonen oli Paasikiven presidenttiehdokas numero yksi. Toisaalta myös Paasikiven ja K. A. Fagerholmin suhde oli kiinteä ja läheinen.

Näin vastasi professori Matti Klinge WSOY:n tiedustilaisuudessa onasteluun, joiden mukaan presidentti Kekkonen olisi toiminut myös henkilökohtaisista syistä torjuessaan vuonna 1959 Paasikiven päiväkirjojen vahvasti lyhennettyä laitoksen julkaisemisen. Klinge mukaan Kekkonen kieltäytyi asennoitumisesta perustana oli toisaalta se, että Suomen ulkopoliittikka ei tuossa vaiheessa vielä ollut vakintunut ja toisaalta se, että valtaosa päiväkirjoissa esiintyvistä henkilöistä oli yhä elossa.

12 vuotta,
3 000 luskkaa

Nyt ilmestyvät päiväkirjat tulivat julkaisiksi tämän vuoden heinäkuussa, kun rouva Aili Paasikiven kuolemasta oli kulunut 25 vuotta. Päiväkirjojen lehtiä on yhteensä 40, ja merkintöjen alkaväli on 28. 6.

1944 - 10. 4. 1956. Lisäksi pankkikokousta löytyivät Marja Maunun pikakirjoituslehtiä 1957 - 58 purkamattomasti yli 3 000 konekirjoitusta.

Tekijänoikeuden omistajat, Paasikiven lastenlapsen Juhani Paasikivi ja Sinikka Couchman, olivat jo aikaisemmin tehneet aineiston julkaisemisesta sopimuksen Paasikiven muuttaneen kustantajan WSOY:n kanssa. Asiantuntijoina aineistoa käsiteltäessä ja toimitettaessa ovat olleet professorit Matti Klinge ja Yrjö Blomstedt.

Lahjattomat suomalaiset

Paasikiven päiväkirjat ovat tärkeitä dokumentteja sekä valtiollisen ja ulkopoliittisen ajattelun oppikirja Suomen kansalle, professori Blomstedt sanoo tiedustilaisuudessa. Ne ovat myös elävää tekstiä, ja niistä näkyy selkeästi Paasikiven oimien kannanottojen kehitys - hän oli nopea korjaamaan käsityksiään tietomäärän lisästyessä.

Päiväkirjat julkaistaan kokonaisuudessaan. Näin syntyy osaksi toistoakin, mutta Matti Klinge mukaan teksti saa sa-

malla uuden ulottuvuuden: tunnun siitä, että Paasikivi jatkuvasti painiskelee tiettyjen valtiollisten asioiden, kuten esimerkiksi sotatieteiden tutkimuksen kanssa.

Ja vaikka sellaisista perusaisteista kuin yläsopimuksen vaiheista on jo aikaisemmin kirjoitettu paljon, Paasikiven näkökulmasta syntyy kuitenkin uusi kokonaisuus, hahmotettu johdonmukainen linja.

Selvästi jälkimaailmalle osoitettuja päiväkirjojen merkintöjä hyödyntävät Paasikiven itsensä reflektiiviksi nimittämät välimielitelmät - sellaiset totaalisuudet kuin, että suomalaiset ovat poliittisesti lahjattomia kansaa ja että Suomen ulkopoliittikan ennätys.

Alkuosa joulukuun

Paasikiven päiväkirjat ilmestyvät kahtena noin 700 sivuisena niteenä, joista ensimmäinen valmistuu vielä ennen joulua ja toinen keuhkokuumeen. Painos on 20 000 kappaletta. Lisäksi ensi keväänä ilmestyvät uusina painoksina Paasikiven muutt, tällä hetkellä loppuunmyydyt teokset.

Koivistot Yhdysvaltoihin

Suomen presidentti Mauno Koiviston ja rouva Tellervo Koiviston viikon mittainen matka Yhdysvaltoihin alkaa 19. lokakuuta. New Yorkissa presidentti Koivisto osallistuu Yhdistyneiden kansakuntien 40-vuotisjuhliin ja pitää puheen YK:n yleiskokouksessa. Presidentin ohjelmassa on myös osallistuminen presidentti Ronald Reaganin vastaanottoon.

Presidentin kanslian antaman tiedotteen mukaan matka Yhdysvaltoihin alkaa lauantaina 19. lokakuuta. Paluu kotimaahan on seuraavana lauantaina 26. lokakuuta.

Presidentti ja rouva Koiviston seurueeseen kuuluvat ulkoministeri Paavo Väyrynen, alivaltiosihteeri Klaus Törnudd, kansliapäällikkö Jaakko Kalela, kenraalimajuri Veikko Vesterinen, toimistopäällikkö Pekka Harttila ja komentoajakapteeni Juhani Kaskela. New Yorkissa seurueeseen liittyvät suurlähettiläs ja rouva Keijo Korhonen. Rouva Koiviston mukana seuraa rouva Assi Komulainen.

YK:n yleiskokouksessa presidentti Koivisto pitää puheen tilaisina, 22. lokakuuta. Samana iltana presidenttipari osallistuu pääkonsuli Antti Lassilan järjestämälle vastaanottoon ja suurlähettiläs Keijo Korhosen tarjoamalle päivälliselle.

Keskiviikkona 23. lokakuuta presidentti Koivisto vieraillee Madisonin paperitehtaalalla Mainen osavaltiossa. Keskiviikkona iltana presidenttipari on läsnä presidentti Ronald Reaganin vastaanottoon.

Torstaina, 24. lokakuuta presidentti Koivisto seuraa YK:n 40-vuotisjuhlaistuntoa. Hän osallistuu myös pääsihteerin Javier Perez de Cuellarin tarjoamalle päivälliselle.

Finnair ja Lindblom

Suomen kauppa- ja teollisuusministeri Seppo Lindblom (sp) nimeltä on kovassa nousussa lyhyellä listalla, jonka kärkimiestä tehdään valtiojohtoisen lentoyhtiön Finnairin uuden johtajan Gunnar Korhosen, 67. joulukuun eläkkeelle.

Paikalle on povattu myös SDP:n puheenjohtaja, pääministeri Klevi Sorsaa, joka kuitenkin haluaisi mieluummin laskeutua Suomen Pankin johtokuntaan, jos hän saa tahtonsa läpi ja jättää SDP:n johdon 1987. Paikka Suomen Pankissa vapautuisi, jos Lindblom lähtee Finnairiin.

Valt. Iis. Seppo Lindblom, 50, on toiminut Suomen Pankissa vuodesta 1974. Jo 1960-luvulla hän oli pankissa tutkijana. Varsinaiseksi johtokunnan jäseneksi hänet nimitettiin 1982 Mauno Koiviston tehdessä tilaa johtokunnassa.

Presidentti Koiviston luottomies Lindblom istutettiin kauppa- ja teollisuusministeriksi 1983. Hän kantoi samaa salkkua aikaisemmin jo 1972.

Tapakausvarus ry:n ja Matkailun edistämiskeskuksen palvelututkimuksessa menestyvät hyvin myös Turku, Pori ja Vaasa. Tutkimuksessa oli mukana yhdeksän kaupunkia Turusta Vaasaan.

Rauma sai ruusuja siisteydestään ja viihtyisyydestään maisemahoidossa, valtaväylä, paikoitusalueiden, huoltomaiden ja leirintäalueiden hoidossa. Myös yleistiedotus matkailijoille toimii siellä hyvin. Lisäksi paikallinen opastaminen ansaitsee ruusun. Asiakaspalvelusta sai kiitosta raumalaisen hotellin, matkahuolto, valittamismyymälät, posti ja pankit.

Amnestyn pääsihteeri: Suomen pitäisi osoittaa enemmän solidaarisuutta

Suomen tulisi osoittaa nykyistä suurempaa kansainvälistä solidaarisuutta ja ottaa vastaan nykyistä enemmän poliittisia pakolaisia. Sama vaatimus koskee Suomen lisäksi myös muita pohjoismaita.

Näin toteaa kansainvälisen ihmisoikeusjärjestön Amnestyn pääsihteeri ruotsalainen Thomas Hammarberg. Hän vieraili hiljattain Suomessa osallistuaan seuran järjestön edustajainkokoukseen, joka pidettiin ensi kertaa Suomessa.

Hammarbergin mielestä Suomi ja muut pohjoismaat ovat omaksuneet liian torjuvan asenteen näihin maihin pyrkiviin poliittisiin pakolaisiin. Korjaamisen varaa on esimerkiksi siinä, miten Suomikin kohtelee maahan pyrkivää pakolaista; tämä joutuu odottamaan poliisin valvonnassa hakemuksensa käsittelyä, joka saattaa kestää viikkoja. Vasta virallisen luvan saatuaan pakolainen voi alkaa elää siiveliä elämää ja asettua maahan.

Mitään sääntöä ei rikota, kun pakolaisia kohdellaan tällä tavoin. Mutto ihmisen pää olisi järkevästi maahan, toisin, Hammarberg toteaa.

Pohjoismaista Ruotsi ottaa vastaan eniten poliittisia pakolaisia, tänä vuonna noin 11 000. Tanskaan päästettiin tänä vuonna 5 000 pakolaista ja Norjaan 900. Viimeisenä on Suomi. Suomessa on kaiken kaikkiaan vasta noin 450 poliittista pakolaista.

HUOMIO ETELÄ-AFRIKKAAN

Juuri nyt Amnesty haluaa huomiota kiinnittää huomiomme Etelä-Afrikan tapaan. Maahan julistettiin poikkeustila 21. heinäkuuta.

Amnesty on kiinnostunut joukosta poliittisia murhia, jotka ovat tapahtuneet Etelä-Afrikan viime aikoina. Kun tiedotusvälineet keskittyvät katumellakoiden ja pidätyksen ulkoisiin yksityiskohtiin, Amnesty yrittää päästä pintaa syvemmälle. Mitä tapahtuu niille, jotka on pidätetty ja heitetty vankiloihin?

Toinen Amnestyn mykyisin kiinnostava alue on Peru. Järjestö yrittää selvittää siellä tapahtuneita poliittisia murhia ja katoamisia.

Amnestyn viimeaikainen suurhanke on ollut kidutuksen vastainen kampanja, josta julkaistaan edustajainkokouksen yhteydessä myös suomenkielinen tutkimusraportti.

"Kidutus 80-luvulla" selvittää vankien pahoinpitelyä ja kidutusta yli 90 maassa. Ilmoituksia kidutuksista on saatu yhtä hyvin Espanjan poliisin päämajasta kuin Iranin vankileiristä, Chilen poliisin salaisista pidätyspaikoista ja Neuvostoliiton m'elisaaloista.

Amnesty antaa vuosittain useita tutkimusraportteja eri maiden ihmisoikeustilanteesta ja poliittisten vankien asemasta. Jokin aika sitten järjestö saattaa keräämiensä tietojen perusteella ilmoittaa, että Etelä-Afrikan poikkeustilan varjolla pidätettyjä kidutetaan vankiloissa.

PUOLUEFON JÄRJESTÖ

Vaikka useimmat tiedävät Amnestyn ihmisoikeusraportit, harvoilla on selvää mielikuvaa itse järjestöstä ja sen toiminnasta.

Amnesty International on puolueeton ja hallituksista riippumaton järjestö, joka työ-

kentelee YK:n yleismaailmallisen ihmisoikeuksien julistuksen hengessä. Ihmisoikeusjulistus annettiin YK:ssa vuonna 1948.

Thomas Hammarberg kertoo, että järjestöllä on Lontoossa sadan ihmisen tutkimusosasto, joka lähettää muutaman tutkijan ryhmäitä eri puolille maailmaa kokoamaan tietoja esimerkiksi juuri poliittisten vankien kohtelusta.

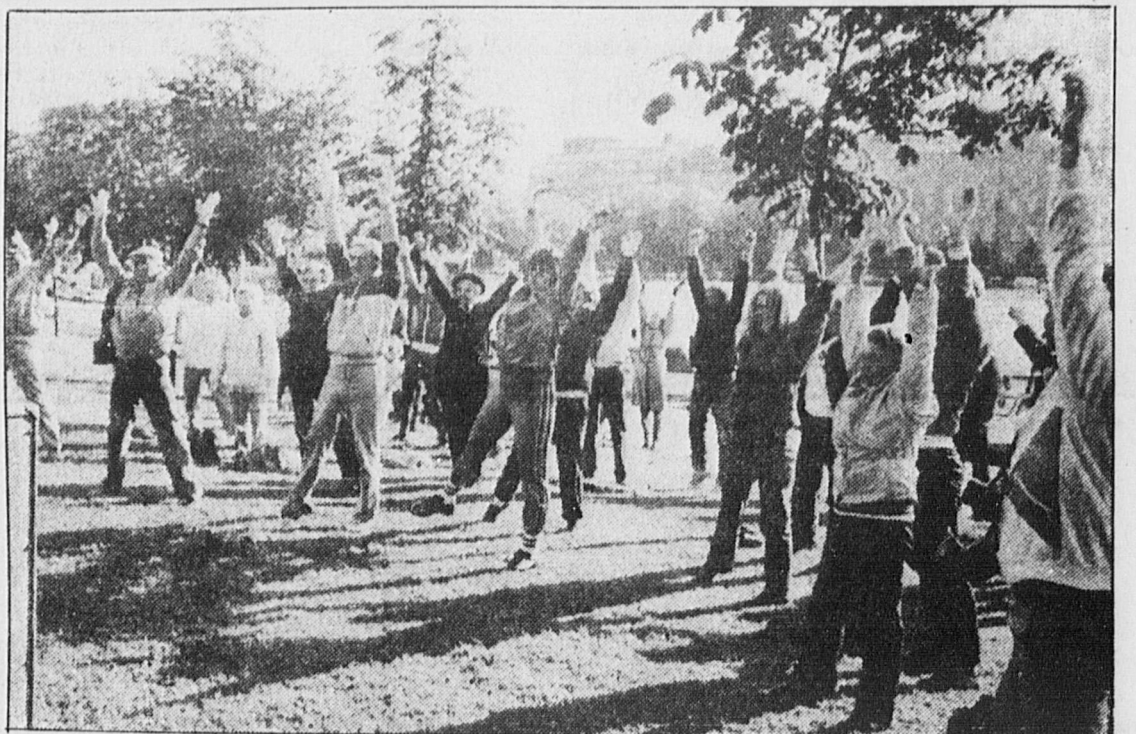
Amnestyn edustajat tapaavat kohdemaassaan lakimiehiä, oppositiolehtien toimittajia ja poliittisten vankien edustajia. Monissa maissa myös kirkko tarjoaa tutkijoille tietoa, joka virallinen hallintokoneisto haluaisi salata. Amnesty itseään on riippumaton myös uskonnollisista valtakeskuksista.

Nyrkkiääntönä on, ettei mitään tietoa julkaiseta varmista, että niiden todenperäisyyttä. Järjestön työ on täysin avointa sikkä, ettei se koskaan lähettä salaa tutkijoitaan mihinkään maahan, kertoo Hammarberg.

Säilyttäessään avoimuuden tutkimuksissaan Amnesty myös takaa luotettavuutensa, puolottomuutensa ja uskottavuutensa.

Amnesty rahoittaa tutkimustyönsä pääasiassa paikallisosastojen toiminnalla. Se ei ota vastaan lahjoituksia hallituksilta eikä mitään suurempaa taloudellista tukea myöskään yrityksiltä. Niinpä riippuu paikallisosastojen aktiivisuudesta, saadanko joka vuosi kokoon toimintaan tarvittavaa itse järjestöstä ja sen toiminnasta.

Amnestyn suomalaisessa paikallisosastossa on 3 700 senttiä, kansainvälisesti ottaen osasto on pieni.

Liikunta sopii kaikenikäisille ja kokoisille. Asia tuli jälleen monenekseen todistetuksi Suomessa. Työväen kuntoviikon aikana. Ylläoleva kuva on Helsingin Tokoinnasta, missä sekä käsi että jalka nousivat kevyesti.

Helsingissä järjestetty kuntoviikon tilaisuudet olivat myönteisiä. Runsas ihmisjoukko osallistui sekä avajaisiin että muihin tilaisuuksiin. Osa sai paikalle M.A. Numminen ja hänen shownsa, mutta kyllä tarkoitus hyvinkin pyhitti keinon.

Kuntoliitonkin piirissä on usein tuskailtu siitä, että ihmisiä ei saada liikkelle. Vaikka tälläkään kerralla ei ollut kyse mistään suurista massoista, niin saatiin kyllä selvä esimerkki siitä, että aivan tavalliset kansalaiset ovat valmiita liikkumaan, kunhan heille vain tarjotaan sopiva tilaisuus.

Murdochille

Valkoinen Ruusu

Suomen ulkoministeri Paavo Väyrynen luovutti tilaisina, syysk. 24 p:nä New Yorkissa Suomen Valkoisen ruusun ensimmäisen luokan komentaja merkin kansainvälisesti tunnetulle australialaisentyiselle lehdenkustantajalle Rupert Murdochille.

Syynä myöntämiseen Murdochin merkitys Suomentaloudelle: hänen lehtensä käyttämä suomalainen paperi vastaa noin yhtä prosenttia Suomen kaikkien tuotteiden viennistä.

Luovutustilaisuus pidettiin Suomen pääkonsulin Matti Lassilan kotona. Paikalla olivat myös Murdochin vaimo Anna ja heidän kolme teini-ikäistä lastaan.

Murdoch alkoi ostaa suomalaisia sanomalehtipapereita lähes neljänneen vuosittain sitten vielä Australiassa asuessaan.

ja on siitä saakka pysynyt uskollisena asiakkaana.

Hän on vuodesta 1973 saakka asunut Yhdysvalloissa. Yhdysvaltain kansalaisuuden Murdoch sai syyskuussa. Murdoch omistaa mm. sanomalehtien New York Post, Chicago Sun-Times ja Boston Herald.

Kerrotaan, että Murdoch ostaa nyt kokonaan elokuvayhtiö 20th Century Foxin, josta hän on tähän saakka omistanut puolet. Keväällä hän osti kuusi Yhdysvaltain suurimman yksityisen televisiokanavan Metromedian asemaa. Hänen kerrotaan suunnittelevan koko verkoston ostamista.

Murdoch maksaa ostamastaan suomalaisesta paperista lähes 800 miljoonaa markkaa vuosittain kuljetuskustannukset mukaanluettuna. Suomalaisista teollisuuspiireistä kerrottiin, että Murdoch on aina ollut todellinen Suomen ystävä ja reilu kauppakumppani.

Rauma viihtyisin kaupunki

Rauma on valittu Suomen länsirannikon parhaaksi kaupunkiksi siisteydessä, viihtyisyydessä, opastuksessa ja asiakaspalvelussa.

Tapakausvarus ry:n ja Matkailun edistämiskeskuksen palvelututkimuksessa menestyvät hyvin myös Turku, Pori ja Vaasa. Tutkimuksessa oli mukana yhdeksän kaupunkia Turusta Vaasaan.

Rauma sai ruusuja siisteydestään ja viihtyisyydestään maisemahoidossa, valtaväylä, paikoitusalueiden, huoltomaiden ja leirintäalueiden hoidossa. Myös yleistiedotus matkailijoille toimii siellä hyvin. Lisäksi paikallinen opastaminen ansaitsee ruusun. Asiakaspalvelusta sai kiitosta raumalaisen hotellin, matkahuolto, valittamismyymälät, posti ja pankit.

Aidsia vastaan, ilmaistutkimus

Suomen tervetyskeskukset tutkivat maksutta kaikki AIDS-tautia itsessään epäilevät. Lääkintöhallitus on antanut slasta objektiivisen terveysviranomaisille.

Erilaiset riskiryhmät pyritään tavoittamaan myös, esimerkiksi prostituoidut kaupunkien sukupuolitautilinikoiden suurtutkijain joukosta. Huumeiden käyttäjien joukkoon mietitään vielä menettelytapoja, esimerkiksi yhteistyötä poliisin ja hoitoon hakeutuneiden kanssa.

Epidemiologi Pertti Weckström lääkintöhallituksesta sanoo, että kaikista Euroopan huumeidenkäyttäjistä on AIDS:ia sairastavia löydetty 2,7 prosenttia, kun vastaava luku Yhdysvalloissa on 17 prosenttia. Suomessa hän uskoo tässä joukossa olevan korkeintaan 7-8 AIDS:in kantajaa.

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS

FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES—WEEKLY RETURNS

MINIMUM STAY 1 WEEK — MAXIMUM STAY 1 YEAR

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM

NEW YORK \$495 • SEATTLE \$595

LOS ANGELES \$695 • MONTREAL \$595 *

* RULES AVAILABLE UPON REQUEST

CHILDREN 50% — INFANTS 10%

MONEY-SAVING TAX-FREE CONNECTIONS FROM

ALL OTHER AIRPORTS IN NORTH AMERICA

SEATS ARE LIMITED — RESERVE YOURS EARLY

FOR RESERVATIONS CONTACT:

TRAVEL **HANSLIN** SERVICE

40 East 49th Street New York, N.Y. 10017

Telephones:

212 832-8989

800 223-0567

FLY SAS TO FINLAND

Enjoy wide body comfort from our five gateway cities—New York, Chicago, Los Angeles, Seattle and Anchorage. Make convenient connections throughout Scandinavia to the principal cities in Finland.

Ask your Travel Agent about Scandinavian Airlines convenient schedules, low air fares and traditional hospitality and service.

SAS